

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
2009/73/ES**

z 13. júla 2009

**o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom,
ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES**

(Text s významom pre EHP)

KAPITOLA I

**PREDMET ÚPRAVY, ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE
POJMOV**

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica ustanovuje spoločné pravidlá pre prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie zemného plynu. Ustanovuje pravidlá týkajúce sa organizácie a fungovania plynárenstva, prístupu na trh, kritérií a postupov vzťahujúcich sa na udeľovanie povolení na prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie zemného plynu a na prevádzku sietí.

2. Pravidlá stanovené v tejto smernici pre zemný plyn vrátane LNG sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom aj na bioplyn a plyn z biomasy a iné druhy plynu, pokiaľ sa takéto plyny dajú technicky a bezpečne vtláčať do siete pre zemný plyn a prepravovať v nej.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „plynárenský podnik“ je každá fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca aspoň jednu z týchto činností: ťažba, preprava, distribúcia, dodávka, nákup alebo uskladňovanie zemného plynu vrátane LNG, ktorá je zodpovedná za obchodné úlohy, technické úlohy a/alebo údržbu v súvislosti s týmito činnosťami, nezahŕňa však koncových odberateľov;
2. „ťažobná sieť“ je každé potrubie alebo potrubná sieť prevádzkovaná a/alebo vybudovaná ako súčasť projektu ťažby ropy alebo plynu alebo používaná na prepravu zemného plynu z jedného alebo viacerých takýchto ťažobných miest do spracovateľského závodu, terminálu alebo koncového pobrežného vykládkového terminálu;
3. „preprava“ je preprava zemného plynu cez sieť, ktorú tvoria najmä vysokotlakové plynovody, a ktorá nie je ťažobnou sieťou ani časťou vysokotlakového plynovodu používaného primárne na miestnu distribúciu zemného plynu, s cieľom dodať plyn odberateľom, ktorá však nezahŕňa dodávku;

▼ B

4. „prevádzkovateľ prepravnej siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva prepravu a je zodpovedná za prevádzku, zabezpečenie údržby a v prípade potreby rozvoj prepravnej siete v danej oblasti, prípadne jej prepojenie s inými sieťami a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete uspokojovať primeraný dopyt po preprave zemného plynu;
5. „distribúcia“ je preprava zemného plynu cez miestne alebo regionálne plynovodné siete na účely jeho dodania odberateľom, ale nezahŕňa dodávku;
6. „prevádzkovateľ distribučnej siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva distribúciu a je zodpovedná za prevádzku, zabezpečenie údržby a v prípade potreby rozvoj distribučnej siete v danej oblasti, prípadne jej prepojenie s inými sieťami a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete uspokojovať primeraný dopyt po distribúcii zemného plynu;
7. „dodávka“ je predaj vrátane ďalšieho predaja zemného plynu vrátane LNG odberateľom;
8. „dodávateľský podnik“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva dodávku;
9. „zásobník“ je zariadenie, ktoré sa používa na uskladňovanie zemného plynu a ktoré vlastní a/alebo prevádzkuje plynárenský podnik, vrátane tej časti zariadení LNG, ktorá slúži na uskladňovanie, ale okrem časti používanej na ťažobné činnosti a okrem zariadení vyhradených výlučne pre prevádzkovateľov prepravných sietí na vykonávanie ich činností;
10. „prevádzkovateľ zásobníka“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva uskladňovanie a je zodpovedná za prevádzku zásobníka;
11. „zariadenie LNG“ je terminál, ktorý sa používa na skvapalnenie zemného plynu alebo dovoz, vykládku a spätné splyňovanie LNG, a zahŕňa podporné služby a dočasné uskladňovanie potrebné pre proces spätného splyňovania a následné dodanie do prepravnej siete, nezahŕňa však žiadnu časť terminálov LNG, ktoré sa používajú na uskladňovanie;
12. „prevádzkovateľ zariadenia LNG“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva skvapalňovanie zemného plynu alebo dovoz, vykládku a spätné splyňovanie LNG a je zodpovedná za prevádzku zariadenia LNG;
13. „sieť“ sú všetky prepravné siete, distribučné siete, zariadenia LNG a/alebo zásobníky, ktoré vlastní a/alebo prevádzkuje plynárenský podnik, vrátane akumulácie a jeho zariadení poskytujúcich podporné služby, a tie siete a zariadenia príbuzných podnikov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie prístupu k preprave, distribúcii a LNG;

▼ B

14. „podporné služby“ sú všetky služby potrebné na prístup do prepravných sietí, distribučných sietí, zariadení LNG a/alebo zásobníkov vrátane vyvažovania zaťaženia, zmiešavania plynu a vstrekovania inertných plynov a na ich prevádzkovanie, avšak okrem zariadení vyhradených výlučne pre prevádzkovateľov prepravných sietí na vykonávanie ich činností;
15. „akumulácia“ je uskladňovanie plynu jeho stlačením v plynárenských prepravných a distribučných sieťach, ale okrem zariadení vyhradených pre prevádzkovateľov prepravných sietí na vykonávanie ich činností;
16. „prepojená sieť“ je niekoľko sietí, ktoré sú navzájom prepojené;

▼ M2

17. „prepojenie“ je prepravný plynovod, ktorý prechádza alebo sa ťahne cez hranicu medzi členskými štátmi na účely pripojenia národných prepravných sietí týchto členských štátov, alebo prepravný plynovod medzi členským štátom a tretou krajinou až po územie členských štátov alebo pobrežné more tohto členského štátu;

▼ B

18. „priamy plynovod“ je plynovod na prepravu zemného plynu, ktorý dopĺňa prepojenú sieť;
19. „integrováný plynárenský podnik“ je vertikálne alebo horizontálne integrováný podnik;
20. „vertikálne integrováný podnik“ je plynárenský podnik alebo skupina plynárenských podnikov, v ktorých je na vykonávanie kontroly priamo alebo nepriamo oprávnená tá istá osoba alebo osoby a kde podnik alebo skupina podnikov vykonáva aspoň jednu z týchto činností: preprava, distribúcia, prevádzkovanie zariadení LNG alebo uskladňovanie, a ťažbu alebo dodávku zemného plynu;
21. „horizontálne integrováný podnik“ je podnik, ktorý vykonáva aspoň jednu z týchto činností: ťažba, preprava, distribúcia, dodávka alebo uskladňovanie zemného plynu a neplynárenskú činnosť;
22. „príbuzný podnik“ je prepojený podnik v zmysle článku 41 siedmej smernice Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtovných závierkach, vychádzajúcej z článku 44 ods. 2 písm. g) ⁽¹⁾ zmluvy ⁽²⁾, a/alebo pridružený podnik v zmysle článku 33 ods. 1 uvedenej smernice, a/alebo podnik, ktorý patrí tým istým akcionárom či spoločníkom;
23. „užívateľ siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva dodávku do siete alebo ktorá prijíma dodávku zo siete;
24. „odberateľ“ je veľkoobchodný alebo koncový odberateľ zemného plynu alebo plynárenský podnik, ktorý nakupuje zemný plyn;

⁽¹⁾ Názov smernice 83/349/EHS sa upravil tak, aby zohľadnil prečíslovanie článkov Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v súlade s článkom 12 Amsterdamskej zmluvy; pôvodne sa odkazovalo na článok 54 ods. 3 písm. g).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1.

▼ B

25. „odberateľ plynu v domácnosti“ je odberateľ, ktorý nakupuje zemný plyn pre vlastnú spotrebu v domácnosti;
26. „odberateľ plynu mimo domácnosti“ je odberateľ, ktorý nakupuje zemný plyn, ktorý nie je využívaný na jeho vlastnú spotrebu v domácnosti;
27. „koncový odberateľ“ je odberateľ, ktorý nakupuje zemný plyn pre vlastné použitie;
28. „oprávnený odberateľ“ je odberateľ, ktorý môže slobodne nakupovať plyn od dodávateľa podľa vlastného výberu v zmysle článku 37;
29. „veľkoobchodný odberateľ“ je fyzická alebo právnická osoba okrem prevádzkovateľov prepravných sietí a prevádzkovateľov distribučných sietí, ktorá nakupuje zemný plyn na účely ďalšieho predaja vo vnútri alebo mimo siete, v ktorej je usadená;
30. „dlhodobé plánovanie“ je plánovanie dodávok a prepravnej kapacity plynárenských podnikov z dlhodobého hľadiska s cieľom uspokojovať dopyt po zemnom plyne v sieti a spĺňať požiadavku diverzifikácie zdrojov a zabezpečenia dodávok odberateľom;
31. „vznikajúci trh“ je členský štát, v ktorom prvá komerčná dodávka na základe jeho prvej dlhodobej zmluvy na dodávku zemného plynu nebola vykonaná skôr ako pred 10 rokmi;
32. „bezpečnosť“ je bezpečnosť dodávky zemného plynu, ako aj technická bezpečnosť;
33. „nová infraštruktúra“ je infraštruktúra nedokončená do 4. augusta 2003;
34. „zmluva o dodávke plynu“ je zmluva na dodávku zemného plynu, nevzťahuje sa však na derivát na plyn;
35. „derivát na plyn“ je finančný nástroj špecifikovaný v bodoch 5, 6 alebo 7 oddielu C prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi ⁽¹⁾, ak sa tento nástroj týka zemného plynu;
36. „kontrola“ sú všetky práva, zmluvy alebo iné prostriedky, ktoré samostatne alebo v kombinácii a vzhľadom na príslušné skutočnosti alebo právne predpisy umožňujúce vykonávať rozhodujúci vplyv nad podnikom, predovšetkým prostredníctvom:
 - a) vlastníckych alebo užívacích práv k všetkým aktívam podniku alebo k ich časti;
 - b) práv alebo zmlúv, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podniku.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1.

KAPITOLA II

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ ORGANIZÁCIE ODVETVIA

Článok 3

Povinnosti služby vo verejnom záujme a ochrana spotrebiteľa

1. Členské štáty na základe svojej inštitucionálnej organizácie a s náležitým zreteľom na zásadu subsidiarity zabezpečujú, aby bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, plynárenské podniky fungovali v súlade so zásadami tejto smernice s cieľom dosiahnuť konkurencieschopný, bezpečný a vzhľadom na životné prostredie udržateľný trh so zemným plynom, a aby tieto podniky neboli diskriminované z hľadiska ich práv alebo povinností.

2. So zreteľom na príslušné ustanovenia zmluvy, najmä na jej článok 86, členské štáty môžu podnikom fungujúcim v plynárenskom odvetví z hľadiska všeobecného hospodárskeho záujmu uložiť povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa môžu vzťahovať na bezpečnosť vrátane bezpečnosti dodávky, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok, a ochranu životného prostredia vrátane energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov a ochrany klímy. Tieto povinnosti musia byť jasne definované, transparentné, nediskriminačné, overiteľné a plynárenským podnikom Spoločenstva musia zaručovať rovnosť prístupu k spotrebiteľom v jednotlivých štátoch. Vo vzťahu k bezpečnosti dodávky, riadeniu energetickej efektívnosti/riadeniu na strane dopytu a v záujme plnenia cieľov v oblasti životného prostredia a cieľa energie z obnoviteľných zdrojov uvedených v tomto odseku môžu členské štáty zavádzať dlhodobé plánovanie, pričom vezmú do úvahy, že o prístup do siete sa možno budú usilovať tretie strany.

3. Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov a zabezpečia najmä, aby existovali dostatočné záruky na ochranu zraniteľných odberateľov. V tejto súvislosti každý členský štát vymedzí koncept zraniteľných odberateľov, ktoré môže odkazovať na energetickú chudobu, a môže okrem iného ustanoviť zákaz odpojenia takýchto odberateľov v krízových časoch. Členské štáty zabezpečia dodržiavanie práv a povinností spojených so zraniteľnými odberateľmi. Prijímú najmä vhodné opatrenia na ochranu koncových odberateľov v odľahlých oblastiach, ktorí sú pripojení na plynárenskú sieť. Členské štáty môžu pre odberateľov pripojených do plynárenskej siete určiť dodávateľov poslednej inštancie. Členské štáty zabezpečujú vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, najmä vzhľadom na transparentnosť týkajúcu sa zmluvných podmienok, všeobecných informácií a mechanizmov riešenia sporov. Členské štáty zabezpečujú, aby oprávnený odberateľ mohol skutočne a ľahko prejsť k novému dodávateľovi. Tieto opatrenia musia zahŕňať opatrenia uvedené v prílohe I, aspoň pokiaľ ide o odberateľov plynu v domácnosti.

4. Členské štáty prijímú vhodné opatrenia, napríklad národné energetické akčné plány a výhody v systémoch sociálneho zabezpečenia na zabezpečenie nevyhnutných dodávok plynu pre zraniteľných odberateľov alebo na podporu zlepšenia energetickej efektívnosti s cieľom zaoberať sa energetickou chudobou, ak bola zistená, a to aj v širšom kontexte chudoby. Tieto opatrenia nesmú brániť účinnému otvoreniu trhu stanovenému v článku 37 ani fungovaniu trhu a v prípade potreby

▼B

sa oznámia Komisii v súlade s odsekom 11 tohto článku. Toto oznámenie neobsahuje opatrenia, ktoré sa prijali v rámci všeobecného systému sociálneho zabezpečenia.

5. Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia, ktorí sú pripojení do plynárenskej siete, mali právo na dodávky plynu od dodávateľa, ak s tým dodávateľ súhlasí, bez ohľadu na to, v akom členskom štáte je dodávateľ zaregistrovaný, pokiaľ dodávateľ dodržiava platné obchodné pravidlá a pravidlá vyvažovania a je to v súlade s požiadavkami na bezpečnosť dodávok. Členské štáty v tejto súvislosti prijímajú všetky opatrenia na zabezpečenie toho, aby administratívne postupy nepredstavovali prekážku pre dodávateľské podniky, ktoré sú už zaregistrované v inom členskom štáte.

6. Členské štáty zabezpečia, aby:

a) v prípade, že si odberateľ želá zmeniť dodávateľa a dodrží pritom zmluvné podmienky, príslušný(-í) prevádzkovateľ(-lia) vykonal(-li) zmenu do troch týždňov, a aby

b) odberatelia boli oprávnení získavať všetky relevantné údaje o spotrebe.

Členské štáty zabezpečia, aby práva uvedené v písmenách a) a b) prvého pododseku boli priznané všetkým odberateľom nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas.

7. Členské štáty vykonávajú vhodné opatrenia na dosiahnutie cieľov v oblasti sociálnej a hospodárskej súdržnosti a ochrany životného prostredia, ktoré môžu zahŕňať prostriedky na boj proti zmene klímy, a v oblasti bezpečnosti dodávky. K takýmto opatreniam môže patriť najmä poskytovanie primeraných hospodárskych stimulov a prípadne aj využívanie všetkých existujúcich vnútroštátnych nástrojov a nástrojov Spoločenstva na údržbu a výstavbu potrebnej infraštruktúry sietí vrátane kapacít prepojenia.

8. V záujme podpory energetickej efektívnosti členské štáty alebo, ak tak členský štát stanovil, regulačné orgány dôrazne odporúčajú, aby plynárenské podniky optimalizovali využívanie plynu, napríklad poskytovaním služieb energetického hospodárenia, vyvíjaním pokrokových cenových vzorcov alebo podľa potreby zavádzaním inteligentných meračích systémov či inteligentných sietí.

9. Členské štáty zabezpečia zriadenie jednotných kontaktných miest, aby sa spotrebiteľom poskytli všetky potrebné informácie o ich právach, platných právnych predpisoch a dostupných prostriedkoch riešenia sporov v prípade sporu. Tieto kontaktné miesta môžu byť súčasťou všeobecných informačných miest pre spotrebiteľov.

Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedol nezávislý mechanizmus, napr. ombudsman pre odvetvie energetiky alebo orgán zastupujúci spotrebiteľov, na účinné vybavovanie sťažností a mimosúdne urovnávanie sporov.

▼ B

10. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že nebudú uplatňovať ustanovenia článku 4 v súvislosti s distribúciou do tej miery, pokiaľ by ich uplatňovanie z právnych alebo skutkových dôvodov bránilo plneniu povinností uložených plynárenským podnikom vo všeobecnom hospodárskom záujme a pokiaľ by nebol ovplyvnený rozvoj obchodu v takom rozsahu, že by to bolo v rozpore so záujmami Spoločenstva. Medzi záujmy Spoločenstva okrem iného patrí hospodárska súťaž vzhľadom na oprávnených odberateľov v súlade s touto smernicou a článkom 86 zmluvy.

11. Členské štáty pri vykonávaní tejto smernice informujú Komisiu o všetkých opatreniach prijatých na plnenie povinností služby vo verejnom záujme vrátane ochrany spotrebiteľa a životného prostredia a o ich možnom vplyve na národnú a medzinárodnú hospodársku súťaž bez ohľadu na to, či tieto opatrenia vyžadujú odchýlku od ustanovení tejto smernice alebo nie. Následne každé dva roky Komisiu informujú o všetkých zmenách týchto opatrení bez ohľadu na to, či vyžadujú odchýlku od tejto smernice alebo nie.

12. Komisia po porade s príslušnými zúčastnenými stranami vrátane členských štátov, národných regulačných orgánov, spotrebiteľských organizácií a plynárenských podnikov vypracuje jasný a stručný zoznam pre spotrebiteľov energie poskytujúci praktické informácie o ich právach. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia plynu alebo prevádzkovatelia distribučných sietí v spolupráci s regulačným orgánom prijali potrebné kroky na zaslanie kópie zoznamu pre spotrebiteľov energie všetkým svojim spotrebiteľom a zabezpečili, že bude verejne dostupný.

Článok 4

Postup na udelenie povolenia

1. Za okolností, v ktorých je na výstavbu alebo prevádzku plynárenských zariadení potrebné povolenie (napr. licencia, povolenie, koncesia, súhlas alebo schválenie), členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán udeľujú povolenie na výstavbu a/alebo prevádzku týchto zariadení, plynovodov a súvisiacich zariadení na svojom území v súlade s odsekmi 2 až 4. Členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán môžu na rovnakom základe udeľovať povolenia aj pre dodávku zemného plynu a pre veľkoobchodných odberateľov.

2. Ak majú členské štáty systém na udeľovanie povolení, ustanovia objektívne a nediskriminačné kritériá, ktoré musí podnik uchádzajúci sa o povolenie na výstavbu a/alebo prevádzku plynárenských zariadení alebo uchádzajúci sa o povolenie na dodávku zemného plynu splňať. Nediskriminačné kritériá a postupy na udeľovanie povolení sa uverejnia. Členské štáty zabezpečia, aby postupy udeľovania povolenia zariadeniam, plynovodom a súvisiacim zariadeniam v prípade potreby zohľadňovali význam projektu pre vnútorný trh so zemným plynom.

3. Členské štáty zabezpečia, aby dôvody na akékoľvek zamietnutie udelenia povolenia boli objektívne a nediskriminačné a aby boli žiadateľovi oznámené. Dôvody takéhoto zamietnutia sa zasielajú pre informáciu Komisii. Členské štáty stanovujú postup umožňujúci žiadateľovi, aby sa proti takémuto zamietnutiu odvolal.

▼B

4. Na účely rozvoja nových zásobovaných oblastí a účinnej prevádzky všeobecne a bez toho, aby bol dotknutý článok 38, členské štáty môžu rozhodnúť o zamietnutí udelenia ďalšieho povolenia na výstavbu a prevádzku distribučných plynárenských sietí v ktorejkoľvek konkrétnej oblasti, pokiaľ už v tejto oblasti boli vybudované takéto plynárenské siete alebo sú navrhnuté na vybudovanie a ak nie je naplno využitá existujúca alebo navrhovaná kapacita.

▼M1**▼B***Článok 6***Regionálna solidarita**

1. S cieľom zaručiť bezpečnú dodávku na vnútornom trhu so zemným plynom členské štáty spolupracujú, aby podporili regionálnu a bilaterálnu solidaritu.

2. Táto spolupráca sa vzťahuje na situácie, ktoré vedú alebo v krátkom čase pravdepodobne povedú k vážnemu prerušeniu dodávky v členskom štáte. Zahŕňa:

a) koordináciu vnútroštátnych havarijných opatrení uvedených v článku 8 smernice Rady 2004/67/ES z 26. apríla 2004 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu ⁽¹⁾;

b) identifikáciu a v prípade potreby rozvoj alebo modernizáciu prepojení týkajúcich sa elektriny a zemného plynu, a

c) podmienky a praktické spôsoby vzájomnej pomoci.

3. Komisia a ostatné členské štáty musia byť o tejto spolupráci informovaní.

4. Komisia môže prijať usmernenia pre regionálnu spoluprácu v duchu solidarity. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

*Článok 7***Podpora regionálnej spolupráce**

1. Členské štáty a regulačné orgány navzájom spolupracujú v záujme integrácie svojich národných trhov na jednej alebo viacerých regionálnych úrovniach ako prvý krok k vytvoreniu plne liberalizovaného vnútorného trhu. Regulačné orgány, ak tak stanovia členské štáty, alebo členské štáty predovšetkým podporujú a uľahčujú spoluprácu

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2004, s. 92.

▼B

prevádzkovateľov prepravných sietí na regionálnej úrovni vrátane cezhraničných otázok s cieľom vytvoriť konkurencieschopný vnútorný trh so zemným plynom, podporujú zosúladienie ich právneho, regulačného a technického rámca a uľahčujú integráciu izolovaných trhov s plynom, ktoré sa stále vyskytujú v Spoločenstve. Medzi zemepisné oblasti, ktorých sa táto regionálna spolupráca týka, patria zemepisné oblasti definované v súlade s článkom 12 ods. 3 nariadenia (ES) č. 715/2009. Táto spolupráca sa môže týkať i iných zemepisných oblastí.

2. Agentúra spolupracuje s národnými regulačnými orgánmi a prevádzkovateľmi prepravných sietí s cieľom zabezpečiť kompatibilitu regulačných rámcov medzi regiónmi zameranú na vytvorenie konkurencieschopného vnútorného trhu so zemným plynom. Ak agentúra usúdi, že sú potrebné záväzné pravidlá pre takúto spoluprácu, predloží príslušné odporúčania.

3. Členské štáty prostredníctvom vykonávania tejto smernice zabezpečia, aby prevádzkovatelia prepravných sietí mali na regionálnej úrovni jeden alebo viaceré integrované systémy, ktoré by pokrývali dva alebo viacero členských štátov na účely pridelovania kapacity a kontroly bezpečnosti siete.

4. Ak majú vertikálne integrovaní prevádzkovatelia prepravných sietí účasť na spoločnom podniku vytvorenom na účely uskutočňovania tejto spolupráce, tento spoločný podnik vypracuje a plní program súladu, v ktorom sa stanoví opatrenia prijaté s cieľom zabezpečiť vylúčenie diskriminačného správania a správania, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou. V programe súladu sa stanoví osobitné povinnosti zamestnancov na splnenie tohto cieľa, a to vylúčenia diskriminačného správania a správania, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou. Program podlieha schváleniu agentúrou. Dodržiavanie tohto programu nezávisle monitorujú subjekty zodpovedné za zabezpečenie súladu vertikálne integrovaných prevádzkovateľov prepravných sietí.

*Článok 8***Technické pravidlá**

Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty zabezpečia určenie kritérií technickej bezpečnosti a vypracovanie a zverejnenie technických pravidiel, ktorými sa stanovujú minimálne technicko-konštrukčné a prevádzkové požiadavky na pripojenie k zariadeniam LNG, zásobníkom, ďalším prepravným alebo distribučným sieťam a priamym plynovodom. Tieto technické pravidlá musia zabezpečovať interoperabilitu sietí a byť objektívne a nediskriminačné. V prípade potreby vydá agentúra príslušné odporúčania zamerané na dosiahnutie súladu s týmito pravidlami. Pravidlá sa oznamujú Komisii v súlade s článkom 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov ako aj pravidiel týkajúcich sa služieb informačnej spoločnosti⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37.

KAPITOLA III

PREPRAVA, USKLADŇOVANIE A ZARIADENIA LNG

Článok 9

Oddelenie prepravných sietí a prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Členské štáty zabezpečia, aby od 3. marca 2012:

a) každý podnik, ktorý vlastní prepravnú sieť, konal ako prevádzkovateľ prepravnej siete;

b) tá istá osoba alebo tie isté osoby neboli oprávnené:

i) priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prepravnou sieťou, alebo si v súvislosti s nimi uplatňovať akékoľvek právo, ani

ii) priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo nad prepravnou sieťou a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, alebo si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo;

c) tá istá osoba alebo tie isté osoby neboli oprávnené vymenúvať členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktoré podnik právne zastupujú, prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prepravnej siete a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, alebo si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo, a

d) tá istá osoba nebola oprávnená byť členom dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktoré podnik právne zastupujú, podniku, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, a prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prepravnej siete.

2. Medzi práva uvedené v odseku 1 písm. b) a c) patria najmä:

a) právomoc vykonávať hlasovacie práva;

b) právomoc vymenúvať členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktorí podnik právne zastupujú, alebo

c) vlastníctvo väčšinového podielu.

3. Na účely odseku 1 písm. b) pojem „podnik, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť“ zahŕňa „podnik, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou⁽¹⁾ a pojmy „prevádzkovateľ prepravnej siete“ a „prepravná sieť“ zahŕňajú „prevádzkovateľa prenosovej sústavy“ a „prenosovú sústavu“ v zmysle uvedenej smernice.

⁽¹⁾ Pozri stranu 55 tohto úradného vestníka.

▼B

4. Členské štáty môžu povoliť odchýlky z ustanovení odseku 1 písm. b) a c) do 3. marca 2013 pod podmienkou, že prevádzkovatelia prepravných sietí nie sú súčasťou vertikálne integrovaného podniku.

5. Povinnosť stanovená v odseku 1 písm. a) tohto článku sa považuje za splnenú v situácii, keď dva alebo viaceré podniky vlastniace prepravné siete vytvoria spoločný podnik, ktorý v súvislosti s príslušnými prepravnými sieťami koná ako prevádzkovateľ prepravnej siete v dvoch alebo viacerých členských štátoch. Žiadny iný podnik nemôže byť súčasťou spoločného podniku, pokiaľ nebol schválený na základe článku 14 ako nezávislý prevádzkovateľ siete alebo nezávislý prevádzkovateľ prepravnej siete na účely kapitoly IV.

6. Ak osoba uvedená v odseku 1 písm. b), c) a d) je členský štát alebo iný verejnoprávny subjekt, dva samostatné verejnoprávne subjekty, ktoré vykonávajú na jednej strane kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prepravnou sieťou a na druhej strane kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, sa na účely vykonávania tohto článku nepovažujú za tú istú osobu alebo osoby.

7. Členské štáty zabezpečia, aby sa citlivé obchodné informácie uvedené v článku 16, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete, ktorý bol súčasťou vertikálne integrovaného podniku, ani personál tohto prevádzkovateľa prepravnej siete, neposkytli podnikom, ktoré vykonávajú ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť.

▼M2

8. Ak prepravná sieť patrila k 3. septembru 2009 vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1. Pokiaľ ide o časť prepravnej siete spájajúcej členský štát s treťou krajinou, ktorá sa nachádza medzi hranicou tohto členského štátu a prvým miestom pripojenia k sieti tohto členského štátu, ak prepravná sieť patrí k 23. máju 2019 vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1.

▼B

Dotknuté členské štáty v takom prípade:

a) určia nezávislého prevádzkovateľa siete v súlade s článkom 14 alebo

b) uplatňujú ustanovenia kapitoly IV.

▼M2

9. Ak prepravná sieť patrila k 3. septembru 2009 vertikálne integrovanému podniku a sú zavedené opatrenia, ktoré zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete než ustanovenia kapitoly IV, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1 tohto článku.

Pokiaľ ide o časť prepravnej siete spájajúcej členský štát s treťou krajinou, ktorá sa nachádza medzi hranicou tohto členského štátu a prvým miestom pripojenia k sieti tohto členského štátu, ak prepravná sieť patrí k 23. máju 2019 vertikálne integrovanému podniku a sú zavedené opatrenia, ktoré zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete než ustanovenia kapitoly IV, tento členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1 tohto článku.

▼B

10. Schváleniu a určeniu podniku za prevádzkovateľa prepravnej siete podľa odseku 9 tohto článku predchádza jeho certifikácia podľa postupov ustanovených v článku 10 ods. 4, 5 a 6 tejto smernice a článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009, na základe ktorých Komisia overuje, či zavedené opatrenia jednoznačne zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete ako ustanovenia kapitoly IV.

11. Vertikálne integrovanému podniku, ktorý vlastní prepravnú sieť, sa v žiadnom prípade nemôže zabrániť, aby prijal opatrenia na zabezpečenie súladu s ustanoveniami odseku 1.

12. Podniky, ktoré vykonávajú ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, nesmú v žiadnom prípade získať priamo alebo nepriamo kontrolu nad oddeleným prevádzkovateľom prepravnej siete z členského štátu, ktorý uplatňuje odsek 1, ani si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo.

Článok 10

Určenie a certifikácia prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Schváleniu a určeniu podniku za prevádzkovateľa prepravnej siete predchádza jeho certifikácia podľa postupov ustanovených v odsekoch 4, 5 a 6 tohto článku a v článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009.

2. Podniky, ktoré vlastní prepravnú sieť a ktoré podľa certifikačného postupu národný regulačný orgán certifikoval ako podniky, ktoré spĺňajú požiadavky článku 9, schvaľujú a za prevádzkovateľov prepravných sietí určujú členské štáty. Určenie prevádzkovateľov prepravných sietí sa oznámi Komisii a uverejní sa v Úradnom vestníku Európskej únie.

3. Prevádzkovatelia prepravných sietí oznámia regulačnému orgánu všetky plánované transakcie, ktoré si môžu vyžadovať prehodnotenie dodržiavania požiadaviek článku 9 zo strany týchto prevádzkovateľov.

4. Regulačné orgány monitorujú trvalé dodržiavanie požiadaviek článku 9 zo strany prevádzkovateľov prepravných sietí. S cieľom zabezpečiť takéto dodržiavanie začnú certifikačný postup:

- a) na základe oznámenia od prevádzkovateľa prepravnej siete podľa odseku 3;
- b) z vlastného podnetu, ak majú vedomosť o tom, že plánovaná zmena práv alebo vplyvu nad vlastníckymi prepravných sietí alebo prevádzkovateľmi prepravných sietí môže viesť k porušeniu článku 9, alebo ak majú dôvod domnievať sa, že k takému porušeniu došlo, alebo
- c) na základe odôvodnenej žiadosti Komisie.

5. Regulačné orgány prijímú rozhodnutie o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete do štyroch mesiacov odo dňa doručenia oznámenia od prevádzkovateľa prepravnej siete alebo odo dňa doručenia žiadosti Komisie. Po uplynutí tejto doby sa certifikácia považuje za udelenú. Explicitné alebo implicitné rozhodnutie regulačného orgánu nadobudne účinnosť až po ukončení postupu stanoveného v odseku 6.

▼B

6. Regulačný orgán Komisii bezodkladne oznámi explicitné alebo implicitné rozhodnutie o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete a doručí jej všetky informácie, ktoré sa týkajú tohto rozhodnutia. Komisia koná v súlade s postupom ustanoveným v článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009.

7. Regulačné orgány a Komisia môžu od prevádzkovateľov prepravných sietí a podnikov, ktoré vykonávajú ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, žiadať akékoľvek informácie dôležité pre plnenie svojich úloh podľa tohto článku.

8. Regulačné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

*Článok 11***Certifikácia v prípade tretích krajín**

1. Ak o certifikáciu žiada vlastník prepravnej siete alebo prevádzkovateľ prepravnej siete kontrolovaný osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín, regulačný orgán to oznámi Komisii.

Regulačný orgán tiež bezodkladne informuje Komisiu o každej situácii, v dôsledku ktorej by osoba alebo osoby z tretej krajiny alebo tretích krajín získali kontrolu nad prepravnou sieťou alebo prevádzkovateľom prepravnej siete.

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí informujú regulačný orgán o každej situácii, v dôsledku ktorej by osoba alebo osoby z tretej krajiny alebo tretích krajín získali kontrolu nad prepravnou sieťou alebo prevádzkovateľom prepravnej siete.

3. Regulačný orgán prijme návrh rozhodnutia o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete do štyroch mesiacov od dátumu prijatia oznámenia od prevádzkovateľa prepravnej siete. Certifikáciu zamietne, pokiaľ sa nepreukáže, že:

- a) dotknutý subjekt dodržiava požiadavky článku 9 a
- b) certifikáciou sa neohrozí bezpečnosť dodávky energie príslušného členského štátu ani Spoločenstva, pričom túto skutočnosť je potrebné preukázať regulačnému orgánu alebo inému príslušnému orgánu, ktorý určí daný členský štát. Pri zvažovaní tejto otázky regulačný orgán alebo iný určený príslušný orgán prihliada na:
 - i) práva a povinnosti Spoločenstva vo vzťahu k takejto tretej krajine, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva, vrátane akejkoľvek dohody uzavretej s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých zmluvnou stranou je Spoločenstvo a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávky energie;
 - ii) práva a povinnosti členského štátu vo vzťahu k takejto tretej krajine, ktoré vyplývajú z dohôd, ktoré s ňou uzatvoril, pokiaľ sú v súlade s právom Spoločenstva, a
 - iii) iné osobitné skutočnosti a okolnosti prípadu a dotknutej tretej krajiny.

4. Regulačný orgán bezodkladne oznámi rozhodnutie Komisii spolu so všetkými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú.

▼ B

5. Členské štáty zabezpečia, aby regulačný orgán a/alebo určený príslušný orgán uvedený v odseku 3 písm. b) pred prijatím rozhodnutia regulačného orgánu o certifikácii požiadal Komisiu o stanovisko k skutočnosti, či:

a) dotknutý subjekt dodržiava požiadavky článku 9 a

b) či sa certifikáciou neohrozí bezpečnosť dodávky energie do Spoločenstva.

6. Komisia preskúma žiadosť uvedenú v odseku 5 bezodkladne po jej doručení. Stanovisko doručí národnému regulačnému orgánu alebo určenému príslušnému orgánu, podľa toho, kto ňo požiadal, do dvoch mesiacov od doručenia žiadosti.

Komisia môže pri vypracúvaní stanoviska požiadať o vyjadrenie agentúru, dotknutý členský štát a zainteresované strany. V prípade takejto žiadosti Komisie sa dvojmesačná lehota predĺži o dva mesiace.

Ak Komisia v lehote uvedenej v prvom a druhom pododseku nevydá stanovisko, považuje sa to za nevznesenie námietok voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

7. Komisia pri posudzovaní, či kontrola osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín ohrozí bezpečnosť dodávky energie do Spoločenstva, prihliada na:

a) špecifiká daného prípadu a dotknutej tretej krajiny alebo tretích krajín a

b) práva a povinnosti Spoločenstva vo vzťahu k tejto tretej krajine alebo tretím krajinám, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva, vrátane dohôd uzatvorených s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých zmluvnou stranou je Spoločenstvo a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávky.

8. Národný regulačný orgán do dvoch mesiacov po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 6 prijme konečné rozhodnutie o certifikácii. Pri jeho prijímaní v čo najširšej miere prihliada na stanovisko Komisie. Každý členský štát má vždy právo certifikáciu zamietnuť, ak by sa jej udelením ohrozila jeho bezpečnosť z hľadiska dodávky energie alebo bezpečnosť dodávok energie iného členského štátu. Ak členský štát na posúdenie odseku 3 písm. b) určil iný príslušný orgán, môže požiadať národný regulačný orgán, aby prijal konečné rozhodnutie, ktoré bude v súlade s posudkom tohto určeného príslušného orgánu. Konečné rozhodnutie regulačného orgánu a stanovisko Komisie sa uverejňujú spoločne. Ak sa konečné rozhodnutie líši od stanoviska Komisie, dotknutý členský štát poskytne a zverejní spolu s daným rozhodnutím aj odôvodnenie takehoto rozhodnutia.

▼B

9. Žiadne ustanovenie tohto článku nemá vplyv na právo členských štátov vykonávať v súlade s právom Spoločenstva vnútroštátnu zákonnú kontrolu s cieľom chrániť legitímne záujmy v oblasti verejnej bezpečnosti.

10. Komisia môže prijať usmernenia, ktorými ustanoví podrobné pravidlá postupu, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní tohto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

11. Tento článok sa s výnimkou odseku 3 písm. a) vzťahuje aj na členské štáty, na ktoré sa vzťahuje odchýlka podľa článku 49.

*Článok 12***Určenie prevádzkovateľov zásobníkov a zariadení LNG**

Členské štáty určia alebo vyžadujú, aby plynárenské podniky, ktoré vlastní zásobníky alebo zariadenia LNG, určili jedného alebo viacerých prevádzkovateľov zásobníkov a zariadení LNG na obdobie určené členským štátom so zreteľom na zváženie efektívnosti a ekonomickej rovnováhy.

*Článok 13***Úlohy prevádzkovateľov prepravnej siete, zásobníkov a/alebo zariadenia LNG**

1. Každý prevádzkovateľ prepravnej siete, zásobníkov a/alebo zariadenia LNG:

- a) v záujme zabezpečenia otvoreného trhu prevádzkuje, udržiava a rozvíja v daných ekonomických podmienkach bezpečné, spoľahlivé a efektívne prepravné zariadenia, zásobníky a/alebo zariadenia LNG s náležitým ohľadom na životné prostredie, a zabezpečuje primerané prostriedky na plnenie povinností v oblasti služieb;
- b) zdrží sa diskriminácie užívateľov siete alebo kategórií užívateľov siete, najmä v prospech svojich príbuzných podnikov;
- c) poskytuje každému ďalšiemu prevádzkovateľovi prepravnej siete, každému ďalšiemu prevádzkovateľovi zásobníka, každému ďalšiemu prevádzkovateľovi zariadenia LNG a/alebo každému ďalšiemu prevádzkovateľovi distribučnej siete dostatok informácií na zabezpečenie toho, aby sa preprava a uskladňovanie zemného plynu uskutočňovali spôsobom, ktorý by bol v súlade s bezpečnou a efektívnou prevádzkou prepojenej siete; a
- d) poskytuje užívateľom siete informácie, ktoré potrebujú na efektívny prístup do siete.

2. Každý prevádzkovateľ prepravnej siete buduje dostatočnú cezhraničnú kapacitu na integrovanie európskej prepravnej infraštruktúry, ktorá uspokojí všetky hospodársky oprávnené a technicky uskutočniteľné požiadavky na kapacity a zohľadní bezpečnosť z hľadiska dodávok plynu.

▼B

3. Pravidlá prijaté prevádzkovateľmi prepravných sietí na vyvažovanie plynárenskej prepravnej siete vrátane pravidiel účtovania poplatkov užívateľom siete, ktorí sú v ich sieťach, za odchýlku sú objektívne, transparentné a nediskriminačné. Podmienky poskytovania takýchto služieb prevádzkovateľmi prepravných sietí vrátane pravidiel a taríf sa stanovujú podľa metodiky zlučiteľnej s článkom 41 ods. 6 nediskriminačným a náklady odrážajúcim spôsobom a uverejnia sa.

4. Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty môžu požadovať, aby prevádzkovatelia prepravných sietí dodržiavali minimálne normy pre údržbu a rozvoj prepravnej siete vrátane kapacity prepojenia.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí si obstarávajú energiu, ktorú využívajú na vykonávanie svojich činností, na základe transparentných, nediskriminačných a trhových postupov.

*Článok 14***Nezávislí prevádzkovatelia sietí****▼M2**

1. Ak prepravná sieť patrila k 3. septembru 2009 vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať článok 9 ods. 1 a že určí nezávislého prevádzkovateľa siete na návrh vlastníka prepravnej siete.

Pokiaľ ide o časť prepravnej siete spájajúcej členský štát s tretou krajinou, ktorá sa nachádza medzi hranicou tohto členského štátu a prvým miestom pripojenia k sieti tohto členského štátu, ak prepravná sieť patrí k 23. máju 2019 vertikálne integrovanému podniku, tento členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať článok 9 ods. 1 a že určí nezávislého prevádzkovateľa siete na návrh vlastníka prepravnej siete.

Určenie nezávislého prevádzkovateľa siete podlieha schváleniu zo strany Komisie.

▼B

2. Členský štát môže schváliť a určiť nezávislého prevádzkovateľa siete, iba ak:

- a) kandidujúci prevádzkovateľ preukázal, že spĺňa požiadavky uvedené v článku 9 ods. 1 písm. b), c) a d);
- b) kandidujúci prevádzkovateľ preukázal, že disponuje finančnými, technickými, materiálными a ľudskými zdrojmi požadovanými na vykonávanie svojich úloh vyplývajúcich z ustanovení článku 13;
- c) kandidujúci prevádzkovateľ sa zaviazal, že bude plniť 10-ročný plán rozvoja siete, ktorý monitoruje regulačný orgán;
- d) vlastníka prepravnej siete preukázal svoju schopnosť plniť si povinnosti vyplývajúce z ustanovení odseku 5. Na tento účel poskytne všetky návrhy zmluvných dojednaní s kandidujúcim podnikom a akýmkoľvek iným príslušným subjektom, a
- e) kandidujúci prevádzkovateľ preukázal svoju schopnosť plniť si povinnosti vyplývajúce z ustanovení nariadenia (ES) č. 715/2009 vrátane spolupráce s prevádzkovateľmi prepravných sietí na európskej a regionálnej úrovni.

▼B

3. Podniky, ktoré regulačný orgán certifikoval ako podniky, ktoré spĺňajú požiadavky článku 11 a odseku 2 tohto článku, schvaľujú a za nezávislých prevádzkovateľov sietí určujú členské štáty. Uplatňuje sa buď certifikačný postup uvedený v článku 10 tejto smernice a článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009 alebo v článku 11 tejto smernice.

4. Každý nezávislý prevádzkovateľ siete je zodpovedný za udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie vrátane výberu poplatkov za prístup a poplatkov za preťaženie, za prevádzku, údržbu a rozvoj prepravnej siete a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete uspokojovať primeraný dopyt prostredníctvom investičného plánovania. Pri rozvoji prepravnej siete je nezávislý prevádzkovateľ siete zodpovedný za plánovanie (vrátane postupu na udelenie povolenia) a výstavbu novej infraštruktúry a jej uvedenie do prevádzky. Na tento účel koná nezávislý prevádzkovateľ siete ako prevádzkovateľ prepravnej siete v súlade s touto kapitolou. Vlastník prepravnej siete nesmie byť zodpovedný za udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie, ani za investičné plánovanie.

5. Ak bol určený nezávislý prevádzkovateľ siete, vlastník prepravnej siete:

- a) v plnej miere patrične spolupracuje s nezávislým prevádzkovateľom siete a podporuje ho na účely splnenia jeho úloh, v rámci čoho mu hlavne poskytuje všetky príslušné informácie;
- b) financuje investície, o ktorých rozhodol nezávislý prevádzkovateľ siete a ktoré schválil regulačný orgán, alebo dáva súhlas na ich financovanie akoukoľvek zainteresovanou stranou vrátane nezávislého prevádzkovateľa siete. Príslušné dojednania o financovaní podliehajú schváleniu regulačným orgánom. Regulačný orgán sa pred týmto schválením poradí s vlastníkom prepravnej siete a ostatnými zainteresovanými stranami;
- c) zabezpečuje krytie zodpovednosti súvisiacej s aktívami siete s výnimkou zodpovednosti súvisiacej s úlohami nezávislého prevádzkovateľa siete, a
- d) poskytuje záruky na uľahčenie financovania akéhokoľvek rozšírenia siete s výnimkou tých investícií, v prípade ktorých dal podľa písmena b) svoj súhlas na financovanie ktoroukoľvek zainteresovanou stranou vrátane nezávislého prevádzkovateľa siete.

6. Príslušnému národnému orgánu pre hospodársku súťaž sa v úzkej spolupráci s regulačným orgánom udelia všetky príslušné právomoci na účinné monitorovanie dodržiavania povinností, ktoré vlastníkovi prepravnej siete vyplývajú z ustanovení odseku 5.

*Článok 15***Oddelenie vlastníkov prepravnej siete a prevádzkovateľov zásobníkov**

1. Ak bol vymenovaný nezávislý prevádzkovateľ siete, sú vlastníci prepravnej siete a prevádzkovatelia zásobníkov, ktorí sú súčasťou vertikálne

▼B

integrovaného podniku, aspoň z hľadiska svojej právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislí od iných činností, ktoré nesúvisia s prepravou, distribúciou a uskladňovaním.

Tento článok sa uplatňuje len na zásobníky, ktoré sú technicky a/alebo hospodársky potrebné na zabezpečovanie efektívneho prístupu do siete na účely dodávky odberateľom podľa článku 33.

2. S cieľom zabezpečiť nezávislosť vlastníka prepravnej siete a prevádzkovateľa zásobníkov uvedenú v odseku 1 sa uplatňujú tieto minimálne kritériá:

a) osoby zodpovedné za riadenie vlastníka prepravnej siete a prevádzkovateľa zásobníkov sa nesmú zúčastňovať na podnikových štruktúrach integrovaného plynárenského podniku priamo alebo nepriamo zodpovedného za každodennú ťažbu a dodávku zemného plynu;

b) musia sa prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa profesionálne záujmy osôb zodpovedných za riadenie vlastníka prepravnej siete a prevádzkovateľa zásobníkov brali do úvahy spôsobom zaručujúcim, že budú schopné konať nezávisle;

c) prevádzkovateľ zásobníkov má efektívne rozhodovacie práva nezávislé od integrovaného plynárenského podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj zásobníkov. To nebráni existencii náležitých koordinačných mechanizmov na zabezpečenie toho, aby boli chránené práva materskej spoločnosti dohliadať na hospodárenie a riadenie, pokiaľ ide o návratnosť aktív v dcérskej spoločnosti regulovanú nepriamo v súlade s článkom 41 ods. 6 Materskej spoločnosti to konkrétne umožní schvaľovať ročný finančný plán alebo akýkoľvek zodpovedajúci nástroj prevádzkovateľa zásobníkov a stanovovať celkové limity pre úroveň zadĺženia jej dcérskej spoločnosti. Materskej spoločnosti sa tým nepovoľuje vydávanie pokynov týkajúcich sa každodennej prevádzky, ani pokiaľ ide o jednotlivé rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie zásobníkov, ktoré nepresahujú podmienky schváleného finančného plánu či ktoréhokoľvek zodpovedajúceho nástroja, a

d) vlastník prepravnej siete a prevádzkovateľ zásobníkov vypracujú program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečia primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie týchto cieľov. Výročnú správu, v ktorej sa uvádzajú prijaté opatrenia, predkladá osoba alebo subjekt zodpovedný za monitorovanie programu súladu regulačnému orgánu a táto správa sa uverejňuje.

▼B

3. Komisia môže prijať usmernenia na zabezpečenie úplného a efektívneho dodržiavania odseku 2 tohto článku zo strany vlastníka prepravnej siete a prevádzkovateľa zásobníka. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

*Článok 16***Zachovávanie dôvernosti informácií prevádzkovateľmi prepravných sietí a vlastními prepravných sietí**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 30 alebo ktorákoľvek iná zákonná povinnosť poskytovať informácie, každý prevádzkovateľ prepravnej siete, zásobníkov a/alebo zariadenia LNG a každý vlastník prepravnej siete zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej činnosti a zabráni tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom. Nezverejní najmä žiadne citlivé obchodné informácie ostatnej časti podniku, pokiaľ to nie je potrebné na uskutočnenie obchodnej transakcie. S cieľom zabezpečiť úplné dodržiavanie pravidiel o oddelení informácií členské štáty zabezpečia, aby vlastníci prepravnej siete vrátane, v prípade kombinovaného prevádzkovateľa, prevádzkovateľa distribučnej siete a ostatná časť podniku nevyužívali spoločné služby, ako sú spoločné právne služby, okrem čisto administratívnych funkcií a funkcií informačných technológií (IT).

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí, zásobníkov a/alebo zariadení LNG nesmú v súvislosti s predajom alebo nákupom zemného plynu realizovaným príbuznými podnikmi zneužívať citlivé obchodné informácie získané od tretích strán v súvislosti s poskytovaním alebo dojednaním prístupu do siete.

3. Informácie potrebné na skutočnú hospodársku súťaž a účinné fungovanie trhu sa zverejnia. Touto povinnosťou nie je dotknutá ochrana citlivých obchodných informácií.

KAPITOLA IV

NEZÁVISLÝ PREVÁDZKOVATEĽ PREPRAVNEJ SIETE*Článok 17***Aktíva, zariadenie, personál a identita**

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí musia byť vybavení všetkými ľudskými, technickými, materiálnymi a finančnými zdrojmi potrebnými na plnenie svojich povinností vyplývajúcich z tejto smernice a na prepravu plynu, konkrétne:

a) prevádzkovateľ prepravnej siete musí vlastniť aktíva potrebné na prepravu plynu vrátane prepravnej siete;

▼ B

- b) prevádzkovateľ prepravnej siete musí zamestnávať personál potrebný na prepravu plynu vrátane plnenia všetkých úloh spojených s fungovaním podniku;
- c) prenájom personálu a poskytovanie služieb iným častiam vertikálne integrovaného podniku alebo prenájom personálu a prijímanie služieb od nich sa zakazuje. Prevádzkovateľ prepravnej siete však môže poskytovať služby vertikálne integrovanému podniku, pokiaľ:
 - i) poskytovanie týchto služieb nediskriminuje medzi užívateľmi siete, je dostupné všetkým užívateľom siete za rovnakých podmienok a neobmedzuje ani nenarušuje hospodársku súťaž v oblasti ťažby alebo dodávky, a ani jej nebráni a
 - ii) regulačný orgán schválil podmienky poskytovania týchto služieb;
- d) bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia dozorného orgánu podľa článku 20, prevádzkovateľ prepravnej siete musí mať včas na základe svojej príslušnej žiadosti sprístupnené zo strany vertikálne integrovaného podniku finančné zdroje na budúce investičné projekty a/alebo nahradenie existujúcich aktív.

2. Okrem činností uvedených v článku 13 preprava plynu zahŕňa prinajmenšom tieto činnosti:

- a) zastupovanie prevádzkovateľa prepravnej siete a styk s tretími stranami a regulačnými orgánmi;
- b) zastupovanie prevádzkovateľa prepravnej siete v rámci Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn („ENTSO pre plyn“);
- c) udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie na základe nediskriminácie medzi užívateľmi siete alebo kategóriami užívateľov siete;
- d) výber všetkých poplatkov, ktoré sa týkajú prepravnej siete, vrátane poplatkov za prístup a vyvažovacích poplatkov za podporné služby, ako napríklad spracovanie plynu, nákup služieb (náklady na vyvažovanie, energia na krytie strát);
- e) prevádzka, údržba a rozvoj bezpečnej, efektívnej a hospodárnej prepravnej siete;
- f) investičné plánovanie zabezpečujúce dlhodobú schopnosť siete uspokojovať primeraný dopyt a zaručujúce bezpečnosť dodávky;
- g) zakladanie vhodných spoločných podnikov, a to aj s jedným alebo viacerými prevádzkovateľmi prepravných sietí, výmena plynu a s ďalšími príslušnými aktérmi s cieľom vytvoriť regionálne trhy alebo uľahčiť proces liberalizácie, a

▼ B

h) všetky služby, ktoré súvisia s fungovaním podniku, vrátane právnych služieb, účtovníctva a služieb IT.

3. Prevádzkovatelia prepravných sietí majú právnu formu v súlade s článkom 1 smernice Rady 68/151/EHS ⁽¹⁾.

4. Prevádzkovateľ prepravnej siete dbá na to, aby nedošlo k zámene, pokiaľ ide o jeho podnikovú identitu, komunikáciu, označovanie a priestory, v súvislosti so samostatnou identitou vertikálne integrovaného podniku alebo akejkoľvek jeho súčasti.

5. Prevádzkovateľ prepravnej siete s nijakou súčasťou vertikálne integrovaného podniku spoločne nevyužíva systémy ani zariadenia IT, fyzické priestory ani systémy na ochranu pred neoprávneným vstupom, ani tých istých poradcov či externých dodávateľov systémov alebo zariadení IT, ani systémov na ochranu pred neoprávneným vstupom.

6. Účtovníctvo prevádzkovateľov prepravných sietí overujú iní audítori než tí, ktorí overujú účtovníctvo vertikálne integrovaného podniku alebo jeho častí.

*Článok 18***Nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete**

1. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia dozorného orgánu podľa článku 20, prevádzkovateľ prepravnej siete má

a) účinné rozhodovacie práva nezávislé od vertikálne integrovaného podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj prepravnej siete; a

b) oprávnenie na získavanie peňazí na kapitálovom trhu najmä prostredníctvom pôžičiek a zvyšovaním základného imania.

2. Prevádzkovateľ prepravnej siete vždy koná tak, aby si zabezpečil dostatočné zdroje, ktoré potrebuje na správne a efektívne vykonávanie prepravy a rozvoj a údržbu efektívnej, bezpečnej a hospodárnej prepravnej siete.

3. Dcérske spoločnosti vertikálne integrovaného podniku, ktoré vykonávajú ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, nesmú vlastniť žiadny priamy ani nepriamy podiel v prevádzkovateľovi prepravnej siete. Prevádzkovateľ prepravnej siete nesmie vlastniť priamy ani nepriamy podiel v žiadnej dcérskej spoločnosti vertikálne integrovaného podniku, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, ani nesmie prijímať dividendy ani žiadny iný finančný výnos z tejto dcérskej spoločnosti.

⁽¹⁾ Prvá smernica Rady 68/151/EHS z 9. marca 1968 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle druhého odseku článku 58 zmluvy s cieľom zabezpečiť rovnocennosť týchto ochranných opatrení v rámci celého Spoločenstva (Ú. v. ES L 65, 14.3.1968, s. 8).

▼B

4. Celková riadiaca štruktúra a podnikové stanovy prevádzkovateľa prepravnej siete musia zabezpečovať skutočnú nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete v súlade s touto kapitolou. Vertikálne integrovaný podnik neurčuje priamo ani nepriamo konkurenčné správanie prevádzkovateľa prepravnej siete, pokiaľ ide o každodennú činnosť prevádzkovateľa prepravnej siete a riadenie siete alebo činnosti potrebné na prípravu 10-ročného plánu rozvoja siete, ktorý sa vypracuje podľa článku 22.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí pri plnení svojich úloh podľa článku 13 a článku 17 ods. 2 tejto smernice a v súlade s článkom 13 ods. 1, článkom 14 ods. 1 písm. a), článkom 16 ods. 2, 3 a 5, článkom 18 ods. 6 a článkom 21 ods. 1 nariadenia (ES) č. 715/2009 nediskriminujú rôzne osoby ani subjekty a neobmedzujú hospodársku súťaž pri ťažbe alebo dodávke, ani ju nenarúšajú a nebránia jej.

6. Vo všetkých obchodných a finančných vzťahoch medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete vrátane pôžičiek od prevádzkovateľa prepravnej siete pre vertikálne integrované podniky sa dodržiavajú trhové podmienky. Prevádzkovateľ prepravnej siete vedie podrobné záznamy o týchto obchodných a finančných vzťahoch a na požiadanie ich sprístupňuje regulačnému orgánu.

7. Prevádzkovateľ prepravnej siete predkladá regulačnému orgánu na schválenie všetky obchodné a finančné dohody s vertikálne integrovaným podnikom.

8. Prevádzkovateľ prepravnej siete informuje regulačný orgán o finančných zdrojoch uvedených v článku 17 ods. 1 písm. d), ktoré má k dispozícii na budúce investičné projekty a/alebo nahradenie existujúcich aktív.

9. Vertikálne integrovaný podnik sa zdrží každého konania, ktoré by mohlo brániť prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo ho poškodzovať pri plnení jeho povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly, a nebude od prevádzkovateľa prepravnej siete vyžadovať, aby na plnenie týchto povinností získal povolenie od vertikálne integrovaného podniku.

10. Dotknutý členský štát schvaľuje a za prevádzkovateľa prepravnej siete určuje podnik, ktorý regulačný orgán certifikoval ako podnik, ktorý spĺňa požiadavky tejto kapitoly. Uplatňuje sa certifikačný postup uvedený buď v článku 10 tejto smernice a v článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009 alebo v článku 11 tejto smernice.

Článok 19

Nezávislosť personálu a vedenia prevádzkovateľa prepravnej siete

1. Rozhodnutia o vymenovaní a opätovnom vymenovaní, pracovných podmienkach vrátane odmeňovania a ukončení funkčného obdobia osôb, ktoré sú zodpovedné za riadenie, a/alebo členov správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete prijíma dozorný orgán prevádzkovateľa prepravnej siete, ktorý sa vymenúva v súlade s článkom 20.

▼B

2. Identita osôb, ktoré dozorný orgán navrhuje na vymenovanie alebo opätovné vymenovanie za osoby zodpovedné za výkonné riadenie a/alebo za členov správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete, podmienky, ktoré sa týkajú funkčného obdobia týchto osôb, jeho dĺžky a ukončenia, ako aj odôvodnenie každého návrhu rozhodnutia o ukončení tohto funkčného obdobia, sa oznamujú regulačnému orgánu. Podmienky a rozhodnutia uvedené v odseku 1 sa stávajú záväznými, len ak regulačný orgán nevzniesol námietky do troch týždňov po oznámení.

Regulačný orgán môže vzniesť námietky voči rozhodnutiam uvedeným v odseku 1:

- a) ak sa objavia pochybnosti o profesionálnej nezávislosti osoby, ktorá je navrhnutá na vymenovanie za osobu zodpovednú za riadenie a/alebo za člena správneho orgánu, alebo
- b) v prípade predčasného ukončenia funkčného obdobia, ak existujú pochybnosti v súvislosti s dôvodmi tohto predčasného ukončenia.

3. Vo vzťahu k vertikálne integrovanému podniku ani k akejkoľvek z jeho častí alebo jeho majoritným akcionárom okrem prevádzkovateľa prepravnej siete nesmie priamo ani nepriamo existovať žiadna profesijná pozícia, zodpovednosť, záujem alebo obchodný vzťah počas troch rokov pred vymenovaním osôb zodpovedných za riadenie a/alebo členov správneho orgánu prevádzkovateľa prepravnej siete, na ktorých sa vzťahuje tento odsek.

4. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov a zamestnanci prevádzkovateľa prepravnej siete nesmú mať priamo či nepriamo vo vzťahu k akejkoľvek inej časti vertikálne integrovaného podniku ani jeho majoritným akcionárom žiadnu inú profesijnú pozíciu, zodpovednosť, záujem alebo obchodný vzťah.

5. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov a zamestnanci prevádzkovateľa prepravnej siete nesmú mať priamo ani nepriamo žiadny podiel v žiadnej časti vertikálne integrovaného podniku okrem prevádzkovateľa prepravnej siete, ani od nej nesmú priamo či nepriamo prijímať žiadne finančné výhody. Ich odmeňovanie nesmie závisieť od činností či výsledkov vertikálne integrovaného podniku, ale len od činností alebo výsledkov prevádzkovateľa prepravnej siete.

6. Účinné práva na odvolanie sa na regulačný orgán sa zaručujú v prípade každej sťažnosti, ktorú vznesú osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete proti predčasnému ukončeniu ich funkčného obdobia.

7. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete nesmú mať vo vzťahu k akejkoľvek časti vertikálne integrovaného podniku ani jeho akcionárom, ktorí získali kontrolu, okrem prevádzkovateľa prepravnej siete počas najmenej štyroch rokov od ukončenia svojho funkčného obdobia žiadnu profesijnú pozíciu, zodpovednosť, záujem ani obchodný vzťah.

▼ B

8. Odsek 3 sa uplatňuje na väčšinu osôb zodpovedných za riadenie a/alebo členov správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete.

Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete, na ktorých sa nevzťahuje odsek 3, nesmú vo vertikálne integrovanom podniku vykonávať žiadnu riadiacu alebo inú významnú činnosť počas najmenej šiestich mesiacov pred svojim vymenovaním.

Prvý pododsek tohto odseku a odseky 4 až 7 sa uplatňujú na všetky osoby vo výkonnom vedení a všetky osoby, ktorým sú tieto osoby priamo nadriadené vo veciach týkajúcich sa prevádzky, údržby a rozvoja siete.

*Článok 20***Dozorný orgán**

1. Prevádzkovateľ prepravnej siete musí mať dozorný orgán, ktorý je poverený prijímaním rozhodnutí, ktoré môžu významne ovplyvniť hodnotu aktív akcionárov v rámci prevádzkovateľa prepravnej siete, a to najmä rozhodnutí, ktoré sa týkajú schválenia ročných a dlhodobějších finančných plánov, úrovne zadĺženia prevádzkovateľa prepravnej siete a výšky dividend vyplácaných akcionárom. Medzi rozhodnutia, ktoré patria do pôsobnosti dozorného orgánu, nepatria rozhodnutia, ktoré sa týkajú každodennej činnosti prevádzkovateľa prepravnej siete a riadenia siete ani činností potrebných na prípravu 10-ročného plánu rozvoja siete, ktorý sa vypracuje podľa článku 22.

2. Dozorný orgán tvoria členovia zastupujúci vertikálne integrovaný podnik, členovia zastupujúci akcionárov z tretích strán a v prípade, že to ustanovujú príslušné právne predpisy členského štátu, členovia zastupujúci iné zainteresované strany, ako sú napríklad zamestnanci prevádzkovateľa prepravnej siete.

3. Článok 19 ods. 2 prvý pododsek a článok 19 ods. 3 až 7 sa vzťahujú minimálne na polovicu členov dozorného orgánu zníženú o jedného člena.

Článok 19 ods. 2 druhý pododsek písm. b) sa vzťahuje na všetkých členov dozorného orgánu.

*Článok 21***Program súladu a subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu**

1. Členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia prepravných sietí vypracovali a plnili program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečia primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie týchto cieľov. Program podlieha schváleniu regulačným orgánom. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci národného regulátora, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu nezávisle monitoruje plnenie programu.

▼B

2. Dozorný orgán vymenúva subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu, pričom tento postup podlieha schváleniu regulačným orgánom. Regulačný orgán môže odmietnuť schválenie subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu iba z dôvodu nedostatočnej nezávislosti alebo nedostatočných odborných schopností. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu môže byť fyzická alebo právnická osoba. Na subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa vzťahujú ustanovenia článku 19 ods. 2 až 8.

3. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu zodpovedá za:

- a) monitorovanie plnenia programu súladu;
- b) vypracovanie výročnej správy, v ktorej uvedie opatrenia prijaté na plnenie programu súladu, a za jej predloženie regulačnému orgánu;
- c) podávanie správ dozornému orgánu a vydávanie odporúčaní týkajúcich sa programu súladu a jeho plnenia;
- d) podávanie správ regulačnému orgánu o každom závažnom porušení týkajúcom sa plnenia programu súladu; a
- e) podávanie správ regulačnému orgánu o každom obchodnom a finančnom vzťahu medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete.

4. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu predkladá regulačnému orgánu návrhy rozhodnutí o investičnom pláne alebo jednotlivých investíciách do siete. Predkladá ich najneskôr vo chvíli, keď riadiaci a/alebo príslušný správny orgán prevádzkovateľa prepravnej siete predkladajú tieto návrhy dozornému orgánu.

5. Ak vertikálne integrovaný podnik na valnom zhromaždení alebo prostredníctvom hlasovania členov dozorného orgánu, ktorých vymenoval, zabránil prijatiu rozhodnutia, čím sa zabránilo investícii, ktorá sa podľa 10-ročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, alebo sa dosiahol jej odklad, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu o tom informuje regulačný orgán, ktorý potom koná v súlade s článkom 22.

6. Podmienky, ktoré sa týkajú mandátu alebo podmienok zamestnávania subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu vrátane trvania mandátu, podliehajú schváleniu regulačným orgánom. Tieto podmienky zabezpečujú nezávislosť subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu a poskytujú mu všetky zdroje potrebné na plnenie jeho povinností. Počas svojho mandátu nesmie subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu vo vzťahu k vertikálne integrovanému podniku či k jeho časti ani k jeho ovládajúcim vlastníkom podielov priamo či nepriamo zastávať žiadnu inú pracovnú pozíciu a ani vo vzťahu k nim nesmie mať žiadnu zodpovednosť či záujem.

7. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu podáva regulačnému orgánu pravidelné ústne alebo písomné správy a má právo podávať pravidelné ústne alebo písomné správy dozornému orgánu prevádzkovateľa prepravnej siete.

▼ B

8. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa môže zúčastňovať všetkých zasadnutí riadiacich alebo správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete, zasadnutí dozorného orgánu a valných zhromaždení. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa zúčastňuje všetkých zasadnutí, na ktorých sa rokuje o týchto záležitostiach:

- a) podmienky prístupu do siete uvedené v nariadení (ES) č. 715/2009, najmä pokiaľ ide o tarify, služby týkajúce sa prístupu tretích strán, pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia, transparentnosť, vyvažovanie a sekundárne trhy;
- b) projekty vykonané na účely prevádzky, údržby a rozvoja prepravnej siete vrátane investícií do nových pripojení k prepravnej sieti, na zvýšenie kapacity a optimalizáciu existujúcej kapacity;
- c) nákup alebo predaj energie potrebnej na prevádzku prepravnej siete.

9. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu monitoruje dodržiavanie ustanovení článku 16 zo strany prevádzkovateľa prepravnej siete.

10. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu má prístup k všetkým príslušným údajom a do všetkých kancelárií prevádzkovateľa prepravnej siete a k všetkým informáciám potrebným na plnenie svojej úlohy.

11. Dozorný orgán môže po predchádzajúcom schválení regulačným orgánom odvolať subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu. Na žiadosť regulačného orgánu odvolá subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu z dôvodu nedostatočnej nezávislosti alebo odborných schopností.

12. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu má prístup do kancelárií prevádzkovateľa prepravnej siete bez predchádzajúceho oznámenia.

Článok 22

Rozvoj siete a právomoci na prijímanie investičných rozhodnutí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí každoročne predkladajú regulačnému orgánu 10-ročný plán rozvoja siete založený na súčasnej a plánovanej ponuke a dopyte, po tom, čo konzultovali so všetkými zainteresovanými stranami. Plán rozvoja siete obsahuje účinné opatrenia na zaručenie primeranosti siete a bezpečnosti dodávky.

2. Tento 10-ročný plán rozvoja siete predovšetkým:

- a) uvádza pre účastníkov trhu hlavné prepravné infraštruktúry, ktoré je potrebné vybudovať alebo zmodernizovať v nasledujúcich desiatich rokoch;
- b) uvádza všetky investície, ktoré už boli schválené, a nové investície, ktoré sa budú musieť zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, a
- c) ustanovuje časový rámec všetkých investičných projektov.

▼ B

3. Pri príprave 10-ročného plánu rozvoja siete prevádzkovateľ prepravnej siete primerane predpokladá vývoj ťažby, dodávky, spotreby a výmen s inými krajinami, pričom zohľadňuje investičné plány pre regionálne siete a siete pre celé Spoločenstvo, ako aj investičné plány pre zásobníky a zariadenia na spätné splyňovanie LNG.

4. Regulačný orgán otvorene a transparentne konzultuje 10-ročný plán rozvoja siete so všetkými súčasnými alebo potenciálnymi užívateľmi siete. Od osôb alebo podnikov, ktoré tvrdia, že sú potenciálni užívatelia siete, sa môže vyžadovať, aby toto tvrdenie zdôvodnili. Regulačný orgán uverejní výsledky konzultačného postupu, najmä možné investičné potreby.

5. Regulačný orgán preskúma, či sa 10-ročný plán rozvoja siete vzťahuje na všetky investičné potreby, ktoré sa označili počas konzultačného postupu, a či je v súlade s nezáväzným 10-ročným plánom rozvoja siete pre celé Spoločenstvo (plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo) uvedeným v článku 8 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 715/2009. V prípade akýchkoľvek pochybností o jeho súlade s plánom rozvoja siete pre celé Spoločenstvo regulačný orgán konzultuje s agentúrou. Regulačný orgán môže vyžadovať od prevádzkovateľa prepravnej siete, aby svoj plán zmenil.

6. Regulačný orgán monitoruje a hodnotí vykonávanie 10-ročného plánu rozvoja siete.

7. Ak prevádzkovateľ prepravnej siete nezrealizuje z iných dôvodov ako z nadradených dôvodov, ktoré sa vymykajú jeho kontrole, investíciu, ktorá sa podľa 10-ročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, členské štáty s cieľom zabezpečiť realizáciu danej investície zabezpečia, aby sa v prípade, že táto investícia je na základe najnovšieho 10-ročného plánu rozvoja siete stále relevantná, regulačnému orgánu uložila povinnosť prijať aspoň jedno z týchto opatrení:

- a) vyžadovať od prevádzkovateľa prepravnej siete, aby zrealizoval danú investíciu;
- b) zorganizovať v súvislosti s danou investíciou výberové konanie otvorené pre všetkých investorov;
- c) uložiť prevádzkovateľovi prepravnej siete povinnosť akceptovať zvýšenie základného imania na financovanie potrebných investícií a umožniť nezávislým investorom, aby mali podiel na imaní.

Ak regulačný orgán využil svoje právomoci podľa písm. b) prvého pododseku, môže od prevádzkovateľa prepravnej siete požadovať, aby súhlasil s jedným alebo viacerými z týchto opatrení:

- a) financovanie akoukoľvek treťou stranou,
- b) výstavba akoukoľvek treťou stranou,
- c) vybudovanie príslušných nových aktív alebo
- d) prevádzkovanie príslušných nových aktív.

▼B

Prevádzkovateľ prepravnej siete poskytne investorom všetky informácie potrebné na realizáciu investície, pripojí nové aktíva do prepravnej siete a celkovo vyvinie najlepšie úsilie s cieľom uľahčiť realizáciu investičného projektu.

Príslušné finančné dojednania podliehajú schváleniu regulačným orgánom.

8. Ak regulačný orgán využil svoje právomoci podľa odseku 7 prvý pododsek, na náklady na dané investície sa vzťahujú príslušné predpisy o tarifách.

*Článok 23***Rozhodovacie právomoci týkajúce sa pripojenia zásobníkov, a priemyselných odberateľov k prepravnej sieti zariadení na spätné splyňovanie LNG**

1. Prevádzkovateľ prepravnej siete musí vypracovať a uverejniť transparentné a účinné postupy a tarify na nediskriminačné pripojenie zásobníkov, zariadení na spätné splyňovanie LNG a priemyselných odberateľov k prepravnej sieti. Tieto postupy podliehajú schváleniu regulačným orgánom.

2. Prevádzkovateľ prepravnej siete nie je oprávnený odmietnuť pripojenie nového zásobníka, zariadenia na spätné splyňovanie LNG ani priemyselného odberateľa z dôvodu možných obmedzení dostupných kapacít siete v budúcnosti ani z dôvodu dodatočných nákladov spojených s potrebným zvýšením kapacity. Prevádzkovateľ prepravnej siete je povinný pre nové pripojenie zabezpečiť dostatočnú vstupnú a výstupnú kapacitu.

KAPITOLA V

DISTRIBÚCIA A DODÁVKA*Článok 24***Určenie prevádzkovateľov distribučných sietí**

Členské štáty určia alebo vyžadujú, aby podniky, ktoré vlastnia alebo sú zodpovedné za distribučné siete, určili jedného alebo viacerých prevádzkovateľov distribučných sietí na obdobie, ktoré stanovia členské štáty so zreteľom na zváženie efektívnosti a ekonomickej rovnováhy, a zabezpečia, aby títo prevádzkovatelia konali v súlade s článkami 25, 26 a 27.

*Článok 25***Úlohy prevádzkovateľov distribučných sietí**

1. Každý prevádzkovateľ distribučnej siete je zodpovedný za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete spĺňať oprávnené nároky na distribúciu plynu a za prevádzkovanie, udržiavanie a rozvíjanie bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej siete vo svojej oblasti za daných ekonomických podmienok s náležitým ohľadom na životné prostredie a energetickú efektívnosť.

▼B

2. Prevádzkovateľ distribučnej siete nesmie v žiadnom prípade diskriminovať užívateľov siete alebo kategórie užívateľov siete, najmä nie v prospech svojich príbuzných podnikov.

3. Každý prevádzkovateľ distribučnej siete poskytuje každému ďalšiemu prevádzkovateľovi distribučnej siete, prepravnej siete, zariadenia LNG a/alebo zásobníkov dostatok informácií na zabezpečenie toho, aby sa preprava a uskladňovanie zemného plynu uskutočňovali spôsobom, ktorý je v súlade s bezpečnou a efektívnou prevádzkou prepojenej siete.

4. Každý prevádzkovateľ distribučnej siete poskytuje užívateľom siete informácie, ktoré potrebujú na efektívny prístup do siete a na jej využívanie.

5. Pokiaľ je prevádzkovateľ distribučnej siete zodpovedný za vyvažovanie distribučnej siete, pravidlá, ktoré prijíma na tento účel, vrátane pravidiel účtovania poplatkov užívateľom siete za odchýlku musia byť objektívne, transparentné a nediskriminačné. Podmienky poskytovania takýchto služieb prevádzkovateľmi distribučných sietí vrátane pravidiel a taríf sa stanovujú podľa metodiky zlučiteľnej s článkom 41 ods. 6 nediskriminačným spôsobom, ktorý odzrkadľuje náklady, a uverejnia sa.

*Článok 26***Oddelenie prevádzkovateľov distribučných sietí**

1. Ak je prevádzkovateľ distribučnej siete súčasťou vertikálne integrovaného podniku, je aspoň z hľadiska svojej právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislý od iných činností, ktoré nesúvisia s distribúciou. Týmto pravidlami nevzniká povinnosť oddeliť vlastníctvo aktív distribučnej siete od vertikálne integrovaného podniku.

2. Ak je prevádzkovateľ distribučnej siete súčasťou vertikálne integrovaného podniku, je okrem požiadaviek podľa odseku 1 nezávislý i z hľadiska svojej organizácie a rozhodovania od iných činností, ktoré nesúvisia s distribúciou. Aby sa toto mohlo dosiahnuť, uplatňujú sa tieto minimálne kritériá:

a) osoby zodpovedné za riadenie prevádzkovateľa distribučnej siete sa nesmú zúčastňovať na podnikových štruktúrach integrovaného plynárenského podniku priamo alebo nepriamo zodpovedného za každodennú ťažbu, prepravu a dodávku zemného plynu;

b) musia sa prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa profesionálne záujmy osôb zodpovedných za riadenie prevádzkovateľa distribučnej siete brali do úvahy spôsobom zaručujúcim, že sú schopné konať nezávisle;

▼B

- c) prevádzkovateľ distribučnej siete musí mať účinné rozhodovacie práva nezávislé od integrovaného plynárenského podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj siete. Na účely plnenia týchto úloh musí prevádzkovateľ distribučnej siete disponovať potrebnými zdrojmi vrátane ľudských, technických, finančných a materiálnych zdrojov. Toto by nemalo brániť existencii náležitých koordinačných mechanizmov na zabezpečenie toho, aby boli chránené práva materskej spoločnosti dohliadať na hospodárenie a riadenie, pokiaľ ide o návratnosť aktív v dcérskej spoločnosti regulovanú nepriamo v súlade s článkom 41 ods. 6 Materskej spoločnosti toto konkrétne umožňuje schvaľovať ročný finančný plán alebo akýkoľvek zodpovedajúci nástroj prevádzkovateľa distribučnej siete a stanovovať celkové limity pre úroveň zadĺženia dcérskej spoločnosti. Materskej spoločnosti sa tým nepovoľuje vydávanie pokynov týkajúcich sa každodennej prevádzky, ani pokiaľ ide o jednotlivé rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie distribučných plynovodov, ktoré nepresahujú podmienky schváleného finančného plánu ani ktoréhokoľvek zodpovedajúceho nástroja, a
- d) prevádzkovateľ distribučnej siete musí vypracovať program súladu, v ktorom sa uvádzajú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečuje primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie tohto cieľa. Výročnú správu, v ktorej sa uvádzajú prijaté opatrenia, predkladá osoba alebo orgán zodpovedný za monitorovanie programu súladu, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu prevádzkovateľa distribučnej siete, regulačnému orgánu uvedenému v článku 39 ods. 1 a táto správa sa uverejňuje. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu prevádzkovateľa distribučnej siete je úplne nezávislý a má prístup ku všetkým informáciám prevádzkovateľa distribučnej siete a prepojených podnikov potrebným na splnenie svojej úlohy.

3. Ak je prevádzkovateľ distribučnej siete súčasťou vertikálne integrovaného podniku, členské štáty zabezpečia, aby sa činnosti prevádzkovateľa distribučnej siete monitorovali regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými subjektmi tak, aby nemohol svoju vertikálnu integráciu využiť na narušenie hospodárskej súťaže. Vertikálne integrovaní prevádzkovatelia distribučných sietí musia pri svojej komunikácii a označovaní dbať najmä na to, aby nedošlo k zámene v súvislosti so samostatnou identitou dodávateľskej pobočky vertikálne integrovaného podniku.

4. Členské štáty môžu rozhodnúť o neuplatňovaní odsekov 1, 2 a 3 na integrované plynárenské podniky, ktoré poskytujú služby menej ako 100 000 pripojeným odberateľom.

Článok 27

Povinnosti zachovávaní dôvernosti informácií prevádzkovateľmi distribučných sietí

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 30 alebo ktorákoľvek iná zákonná povinnosť zverejňovať informácie, každý prevádzkovateľ distribučnej siete zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej obchodnej činnosti a zabráni

▼ B

tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom.

2. Prevádzkovatelia distribučných sietí nesmú v súvislosti s predajom alebo nákupom zemného plynu realizovaným príbuznými podnikmi zneužívať citlivé obchodné informácie získané od tretích strán v súvislosti s poskytovaním alebo dojednávaním prístupu do siete.

*Článok 28***Uzavreté distribučné siete**

1. Členské štáty môžu stanoviť, aby národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány klasifikovali sieť, ktorá distribuuje plyn v rámci geograficky obmedzeného územia priemyselných a obchodných zón alebo zón spoločných služieb a ktorá bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, nezasahuje odberateľov plynu v domácnosti, ako uzavretú distribučnú sieť, ak:

a) sú prevádzkové alebo výrobné postupy užívateľov tejto siete z osobitných technických alebo bezpečnostných dôvodov integrované, alebo

b) táto sieť distribuuje plyn predovšetkým vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi siete alebo ich príbuzným podnikom.

2. Členské štáty môžu stanoviť, aby národné regulačné orgány oslobodili prevádzkovateľa uzavretej distribučnej siete od povinnosti stanovenej v článku 32 ods. 1, aby tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 41.

3. Ak je udelená výnimka podľa odseku 2, uplatňované tarify alebo metodiky ich výpočtu sa prehodnotia a schvaľujú v súlade s článkom 41 na žiadosť užívateľa uzavretej distribučnej siete.

4. Príležitostné používanie malým počtom domácností, ktorých členovia sú v zamestnanectve alebo podobnom vzťahu k vlastníkovi distribučnej siete, a ktoré sa nachádzajú v oblasti zásobovanej uzavretou distribučnou sieťou, nevylučuje udelenie takýchto výnimiek.

*Článok 29***Kombinovaný prevádzkovateľ**

Článok 26 ods. 1 nebráni činnosti prevádzkovateľa siete, ktorá kombinuje prepravu, zariadenia LNG, zásobníky a distribúciu, za predpokladu, že tento prevádzkovateľ dodržiava ustanovenia článku 9 ods. 1 alebo článkov 14 a 15 alebo kapitoly IV alebo sa naň vzťahuje článok 49 ods. 6.

KAPITOLA VI

ODDELENIE A TRANSPARENTNOSŤ ÚČTOVNÍCTVA

Článok 30

Právo prístupu k účtovníctvu

1. Členské štáty alebo ktorýkoľvek príslušný orgán, ktorý členské štáty určia, vrátane regulačných orgánov uvedených v článku 39 ods. 1 a orgánov na urovanie sporov uvedených v článku 34 ods. 3, majú do tej miery, do akej je to potrebné na vykonávanie ich činnosti, právo na prístup k účtovníctvu plynárenských podnikov podľa článku 31.

2. Členské štáty a ktorýkoľvek určený príslušný orgán vrátane regulačných orgánov uvedených v článku 39 ods. 1 a orgánov na urovanie sporov zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií. Členské štáty môžu stanoviť zverejňovanie takýchto informácií, pokiaľ je to potrebné na vykonávanie činností príslušných orgánov.

Článok 31

Oddelenie účtovníctva

1. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bolo účtovníctvo plynárenských podnikov vedené v súlade s odsekmi 2 až 5 tohto článku. Ak sa na plynárenské podniky uplatňuje na základe článku 49 ods. 2 a 4 odchýlka od tohto ustanovenia, musia v súlade s týmto článkom viesť aspoň svoje vnútorné účtovníctvo.

2. Plynárenské podniky bez ohľadu na svoje vlastnícke vzťahy alebo právnu formu vypracúvajú, predkladajú na audit a uverejňujú svoje ročné účtovné závierky v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sa týkajú ročnej účtovnej závierky spoločností s ručením obmedzeným, prijatými podľa štvrtej smernice Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností⁽¹⁾, vychádzajúcej z článku 44 ods. 2 písm. g)⁽²⁾ zmluvy.

Podniky, ktoré nie sú zo zákona povinné uverejňovať svoje ročné účtovné závierky, uchovávajú v sídle spoločnosti ich kópie, ktoré sú k dispozícii verejnosti.

3. Plynárenské podniky vedú vo svojom vnútornom účtovníctve oddelené účtovníctvo pre svoju prepravnú činnosť, distribučnú činnosť, prevádzkovanie zariadení LNG a uskladňovanie tak, ako by to museli robiť v prípade, keby každú zo spomínaných činností vykonával samostatný podnik, s cieľom zabrániť diskriminácii, krížovým dotáciám

⁽¹⁾ Názov smernice 78/660/EHS sa upravil tak, aby zohľadnil prečíslovanie článkov Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v súlade s článkom 12 Amsterdamskej zmluvy; pôvodne sa odkazovalo na článok 54 ods. 3 písm. g).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 222, 14.8.1978, s. 11.

▼B

a narúšaníu hospodárskej súťaže. Vedú účtovníctvo, ktoré možno konsolidovať, aj pre iné plynárenské činnosti, ktoré nesúvisia s prepravou, distribúciou, prevádzkovaním zariadení LNG a uskladňovaním. Do 1. júla 2007 vedú oddelené účtovníctvo pre dodávky oprávneným odberateľom a dodávky neoprávneným odberateľom. V účtovníctve sa uvádzajú výnosy z vlastníctva prepravnej alebo distribučnej siete. Pokiaľ je to vhodné, vedú konsolidované účtovníctvo pre iné, neplynárenské činnosti. Vnútorne účtovné výkazy zahŕňajú súvahu a výkaz ziskov a strát pre každú činnosť.

4. Auditom uvedeným v odseku 2 sa overuje najmä to, či sa dodržiava povinnosť zabráňovať diskriminácii a krížovým dotáciám, ako je uvedené v odseku 3.

5. Podniky si vo svojom vnútornom účtovníctve určia pravidlá účtovania o aktívach a pasívach, nákladoch a výnosoch, ako aj odpisoch, ktorými sa riadia pri zostavovaní samostatných účtovných výkazov uvedených v odseku 3, a to bez toho, aby boli dotknuté platné vnútroštátne účtovné pravidlá. Tieto vnútorné pravidlá sa môžu meniť a dopĺňať len vo výnimočných prípadoch. Tieto zmeny a doplnenia sa oznamujú a riadne zdôvodňujú.

6. V prílohách k ročným účtovným závierkam sa uvádzajú všetky transakcie určitého objemu uskutočnené s príbuznými podnikmi.

KAPITOLA VII

ORGANIZÁCIA PRÍSTUPU DO SIETE

Článok 32

Prístup tretích strán

1. Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do prepravnej a distribučnej siete a do zariadení LNG na základe uverejnených taríf platných pre všetkých oprávnených odberateľov vrátane dodávateľských podnikov a uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie medzi užívateľmi siete. Členské štáty zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 41 regulačným orgánom uvedeným v článku 39 ods. 1 a aby tieto tarify a metodiky – ak sú schvaľované len metodiky – boli pred nadobudnutím účinnosti uverejnené.

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí majú prístup do siete iných prevádzkovateľov prepravných sietí, ak je to nevyhnutné na účel vykonávania ich činností vrátane činností, ktoré súvisia s cezhraničnou prepravou.

3. Ustanovenia tejto smernice nesmú brániť uzatváraniu dlhodobých zmlúv, pokiaľ sú v súlade s pravidlami Spoločenstva pre hospodársku súťaž.

Článok 33

Prístup do zásobníkov

1. Pri organizácii prístupu do zásobníkov a akumulácii plynu môžu členské štáty, ak je to technicky a/alebo ekonomicky potrebné na poskytovanie efektívneho prístupu do siete na účely dodávok odberateľom, ako aj pre organizáciu prístupu k podporným službám, zvoliť jeden z postupov uvedených v odsekoch 3 a 4 alebo oba z nich. Tieto postupy musia spĺňať kritériá objektivity, transparentnosti a nediskriminácie.

Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty vymedzia a uverejnia kritériá, podľa ktorých sa určí systém uplatniteľný pre prístup do zásobníkov a akumulácii plynu. Zverejnia alebo uložia prevádzkovateľom zásobníkov a prepravných sietí povinnosť zverejniť, ktoré zásobníky alebo ich časti a ktorá akumulácia plynu sa ponúka na základe rôznych postupov uvedených v odsekoch 3 a 4.

Povinnosťou uvedenou v druhej vete druhého pododseku nie je dotknuté právo voľby, ktoré sa členským štátom zaručuje v prvom pododseku.

2. Ustanovenia odseku 1 sa neuplatňujú na podporné služby a dočasné uskladňovanie, ktoré súvisia so zariadeniami LNG a sú nevyhnutné pre proces spätného splyňovania a následné dodanie do prepravnej siete.

3. V prípade dohodnutého prístupu členské štáty alebo, ak tak stanovili členské štáty, regulačné orgány prijímú nevyhnutné opatrenia pre plynárenské podniky a oprávnených odberateľov buď vo vnútri, alebo mimo územia pokrytého prepojenou sieťou, aby bolo možné dohodnúť prístup do zásobníkov a akumulácii plynu, ak je to technicky a/alebo ekonomicky potrebné na zabezpečenie efektívneho prístupu do siete alebo na organizáciu prístupu k ďalším podporným službám. Strany sú povinné dohodnúť prístup do zásobníkov, akumulácii plynu a ďalším podporným službám v dobrej viere.

O zmluve o prístupe do zásobníkov, akumulácii plynu a ďalším podporným službám sa rokuje s príslušným prevádzkovateľom zásobníkov alebo plynárenskými podnikmi. Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty požadujú od prevádzkovateľov zásobníkov a plynárenských podnikov, aby uverejnili svoje hlavné obchodné podmienky použitia zásobníkov, akumulácie plynu a ďalších podporných služieb do 1. januára 2005 a následne každý rok.

Pri vypracovávaní podmienok uvedených v druhom pododseku prevádzkovatelia zásobníkov a plynárenské podniky konzultujú s užívateľmi siete.

▼B

4. V prípade regulovaného prístupu prijímú regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty potrebné opatrenia, ktoré poskytnú plynárenským podnikom a oprávneným odberateľom vo vnútri alebo mimo územia pokrytého prepojenou sieťou právo na prístup do zásobníkov, akumulácii plynu a ďalším podporným službám na základe uverejnených taríf a/alebo ďalších podmienok a povinností pre použitie týchto zásobníkov a akumulácie plynu, ak je to technicky a/alebo ekonomicky potrebné na poskytovanie efektívneho prístupu do siete alebo organizáciu prístupu k ďalším podporným službám. Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty sa radia s užívateľmi siete pri zostavovaní týchto taríf alebo metodík na určenie týchto taríf. Toto právo na prístup sa môže oprávneným odberateľom poskytnúť tak, že sa im umožní uzatvárať zmluvy o dodávke s inými konkurenčnými plynárenskými podnikmi, než je vlastník a/alebo prevádzkovateľ siete alebo príbuzný podnik.

*Článok 34***Prístup do ťažobných sietí**

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby plynárenské podniky a oprávnení odberatelia bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú, boli schopní získať prístup do ťažobných sietí vrátane zariadení poskytujúcich technické služby spojené s takýmto prístupom v súlade s týmto článkom s výnimkou tých častí takýchto sietí a zariadení, ktoré sa používajú na miestnu ťažobnú prevádzku na mieste ťažobného poľa, kde sa plyn ťaží. Tieto opatrenia oznámia Komisii v súlade s ustanoveniami článku 54.

2. Prístup uvedený v odseku 1 sa poskytuje spôsobom určeným členskými štátmi v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Členské štáty uplatňujú ciele spravodlivého a otvoreného prístupu, dosiahnutia konkurencieschopného trhu so zemným plynom a zabránenia každému zneužitiu dominantného postavenia pri zohľadnení bezpečnosti a pravidelnosti dodávok, kapacity, ktorá je alebo sa môže dať k dispozícii, a ochrany životného prostredia. Môžu prihliadať k:

- a) potrebe odmietnuť prístup, ak existujú nezhody medzi technickými špecifikáciami, ktoré nemožno primeraným spôsobom prekonať;
- b) potrebe vyhnúť sa ťažkostiam, ktoré nemožno primeraným spôsobom prekonať a ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na efektívnu, súčasnú a plánovanú budúcu ťažbu uhl'ovodíkov vrátane ťažby z polí s hraničnou ekonomickou realizovateľnosťou;
- c) potrebe rešpektovať náležité opodstatnené primerané potreby vlastníka alebo prevádzkovateľa ťažobnej siete na prepravu a spracovanie plynu a záujmy všetkých ostatných užívateľov ťažobnej siete alebo príslušných spracovateľských alebo manipulačných zariadení, ktoré môžu byť dotknuté, a
- d) potrebe uplatňovať svoje zákonné a správne postupy v súlade s právom Spoločenstva na udeľovanie povolení na ťažbu alebo rozvoj v oblasti ťažby.

▼ B

3. Členské štáty zabezpečia zavedenie mechanizmov na urovanie sporov vrátane orgánu nezávislého od zmluvných strán s prístupom ku všetkým podstatným informáciám, aby umožnili rýchle urovanie sporov vzťahujúcich sa k prístupu do ťažobných sietí s prihliadnutím na kritériá uvedené v odseku 2 a počet zmluvných strán, ktoré môžu byť zapojené do rokovania o prístupe k takýmto sieťam.

▼ M2

4. V prípade cezhraničných sporov sa uplatňujú mechanizmy urovnania sporov toho členského štátu, do ktorého pôsobnosti patrí ťažobná sieť, ktorá odmieta poskytnúť prístup. Ak pri takomto cezhraničnom spore patrí dotknutá sieť do pôsobnosti viacerých členských štátov, dotknuté členské štáty sa navzájom poradia s cieľom zabezpečiť, aby sa ustanovenia tejto smernice uplatňovali jednotne. Ak ťažobná sieť začína v tretej krajine a je prepojená aspoň s jedným členským štátom, dotknuté členské štáty sa navzájom poradia a členský štát, v ktorom sa nachádza prvý vstupný bod do siete členských štátov, sa poradí s dotknutou treťou krajinou, v ktorej ťažobná sieť začína, s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú sieť, aby sa táto smernica na území členských štátov uplatňovala jednotne.

▼ B*Článok 35***Odmietnutie prístupu**

1. Plynárenské podniky môžu odmietnuť prístup do siete na základe nedostatku kapacity alebo ak by im takýto prístup do siete bránil vo vykonávaní povinností služby vo verejnom záujme uvedených v článku 3 ods. 2, ktoré im boli uložené, alebo z dôvodu vážnych ekonomických a finančných ťažkostí so zmluvami o nákupe so záväzkom úhrady minimálneho odberu (take-or-pay) s ohľadom na kritériá a postupy ustanovené v článku 48 a na alternatívu zvolenú členským štátom v súlade s odsekom 1 uvedeného článku. Takéto odmietnutie musí byť náležite odôvodnené.

2. Členské štáty môžu prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby plynárenské podniky odmietajúce poskytnúť prístup do siete na základe nedostatku kapacity alebo nedostatočného prepojenia vykonali potrebné rozšírenia, pokiaľ je to ekonomicky výhodné alebo ak je ich ochotný zaplatiť potenciálny odberateľ. V prípade, že členské štáty uplatňujú článok 4 ods. 4, členské štáty takéto opatrenia prijímú.

*Článok 36***Nová infraštruktúra**

1. Nová významná plynárenská infraštruktúra, t. j. prepojenia, zariadenia LNG a zásobníky sa môžu na požiadanie na stanovený čas vyňať z pôsobnosti ustanovení článkov 9, 32, 33 a 34 a článku 41 ods. 6, 8 a 10 za týchto podmienok:

- a) investícia musí zvyšovať hospodársku súťaž v oblasti dodávok plynu a bezpečnosť dodávok;
- b) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa neuskutočnila, ak by nebola udelená výnimka;
- c) infraštruktúru musí vlastníť fyzická alebo právnická osoba, ktorá je minimálne v zmysle svojej právnej formy oddelená od prevádzkovateľov sietí, v ktorých sa táto infraštruktúra vybuduje;

▼ B

d) od užívateľov tejto infraštruktúry sa vyberajú poplatky a

▼ M2

e) výnimka nesmie byť na ujmu hospodárskej súťaže na príslušných trhoch, ktoré by mohli byť ovplyvnené investíciami, účinného fungovania vnútorného trhu so zemným plynom, efektívneho fungovania dotknutých regulovaných sietí ani bezpečnosti dodávok zemného plynu v Únii.

▼ B

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj v prípade významného zvýšenia kapacity existujúcej infraštruktúry a modifikácií takejto infraštruktúry, ktoré umožňujú rozvoj nových zdrojov dodávok plynu.

▼ M2

3. Regulačný orgán uvedený v kapitole VIII môže v jednotlivých prípadoch rozhodovať o výnimkách uvedených v odsekoch 1 a 2.

Pred prijatím rozhodnutia o výnimke konzultuje národný regulačný orgán, alebo v relevantnom prípade iný príslušný orgán uvedeného členského štátu:

- a) s národnými regulačnými orgánmi členských štátov, na ktorých trhy môže mať nová infraštruktúra vplyv, a
- b) s príslušnými orgánmi tretích krajín, ak je dotknutá infraštruktúra pripojená k sieti Únie, ktorá patrí do právomoci členského štátu, a začína alebo končí v jednej tretej krajine alebo vo viacerých tretích krajinách.

Ak konzultované orgány tretích krajín nereagujú na konzultáciu v primeranom časovom rámci alebo v rámci stanovenej lehoty, ktorá nie je dlhšia ako tri mesiace, dotknutý národný regulačný orgán môže prijať potrebné rozhodnutie.

▼ B

4. Ak sa dotknutá infraštruktúra nachádza na území viac ako jedného členského štátu, regulačným orgánom dotknutých členských štátov môže agentúra predložiť do dvoch mesiacov odo dňa predloženia žiadosti o výnimku poslednému z týchto regulačných orgánov poradné stanovisko, z ktorého môžu pri svojom rozhodnutí vychádzať.

▼ M2

Ak sa všetky dotknuté regulačné orgány dohodnú ohľadom žiadosti o výnimku v priebehu šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z týchto regulačných orgánov, informujú o svojom rozhodnutí agentúru. Ak je dotknutá infraštruktúra prepravným plynovodom medzi členským štátom a treťou krajinou, národný regulačný orgán, alebo v relevantnom prípade iný príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza prvé miesto prepojenia so sieťou členských štátov, môžu pred prijatím rozhodnutia o výnimke konzultovať s príslušným orgánom tejto tretej krajiny s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú infraštruktúru, aby sa táto smernica na území, a prípadne v pobrežnom mori tohto členského štátu uplatňovala jednotne. Ak konzultovaný orgán tretej krajiny nereaguje na konzultáciu v primeranom časovom rámci alebo v rámci stanovenej lehoty, ktorá nie je dlhšia ako tri mesiace, dotknutý národný regulačný orgán môže prijať potrebné rozhodnutie.

▼B

Agentúra vykonáva úlohy udelené regulačným orgánom dotknutých členských štátov podľa tohto článku:

- a) ak všetky dotknuté regulačné orgány neboli schopné dosiahnuť dohodu do šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z nich alebo
- b) na základe spoločnej žiadosti dotknutých regulačných orgánov.

Všetky dotknuté regulačné orgány môžu spoločne požiadať o predĺženie lehoty uvedenej v treťom pododseku písm. a), a to najviac o tri mesiace.

5. Agentúra predtým, ako prijme rozhodnutie, konzultuje s príslušnými regulačnými orgánmi a so žiadateľmi.

6. Výnimka sa môže týkať celej kapacity novej infraštruktúry alebo jej časti alebo existujúcej infraštruktúry s významne zvýšenou kapacitou.

Pri rozhodovaní o udelení výnimky je potrebné v jednotlivých prípadoch brať do úvahy potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa doby trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre. Pri rozhodovaní o týchto podmienkach je potrebné brať do úvahy predovšetkým dodatočnú kapacitu, ktorá sa má vybudovať, alebo zmenu v existujúcej kapacite, časový horizont projektu a okolnosti v danom členskom štáte.

Regulačný orgán pred udelením výnimky rozhodne o pravidlách a mechanizmoch riadenia a pridelovania kapacity. V týchto pravidlách sa vyžaduje, aby sa pred pridelením kapacity v novej infraštruktúre vrátane kapacity na vlastné použitie všetci potenciálni užívatelia infraštruktúry vyzvali, aby vyjadrili, či majú záujem o získanie zmluvnej kapacity. Regulačný orgán vyžaduje, aby pravidlá riadenia preťaženia zahŕňali povinnosť ponúkať nevyužitú kapacitu na trhu a aby mali užívatelia infraštruktúry právo obchodovať so svojimi zmluvnými kapacitami na sekundárnom trhu. Regulačný orgán pri hodnotení kritérií uvedených v odseku 1 písm. a), b) a e) prihliada k výsledkom uvedeného postupu pridelovania kapacity.

Rozhodnutie o udelení výnimky vrátane všetkých podmienok uvedených v druhom pododseku tohto odseku sa musí riadne odôvodniť a uverejniť.

7. Bez ohľadu na odsek 3 môžu členské štáty ustanoviť, že regulačný orgán alebo prípadne agentúra musí na účely formálneho rozhodnutia predkladať príslušnému orgánu v členskom štáte svoje stanovisko k žiadosti o výnimku. Takéto stanovisko sa uverejní spolu s rozhodnutím.

8. Regulačný orgán bezodkladne po prijatí každej žiadosti o výnimku zasiela Komisii jej kópiu. Príslušný orgán bezodkladne oznámi Komisii rozhodnutie spolu so všetkými relevantnými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú. Tieto informácie sa môžu Komisii zaslať v súhrnnej forme tak, aby sa jej umožnilo prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Tieto informácie obsahujú najmä:

- a) podrobný opis dôvodov, na základe ktorých regulačný orgán alebo členský štát udelil alebo odmietol udeliť výnimku spolu s odkazom na odsek 1 vrátane príslušného bodu alebo bodov uvedeného odseku, na základe ktorého sa toto rozhodnutie prijalo, vrátane finančných informácií odôvodňujúcich potrebu výnimky;

▼B

- b) vykonané analýzy týkajúce sa vplyvu udelenia výnimky na hospodársku súťaž a efektívne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom;
- c) odôvodnenie časového obdobia a podiel na celkovej kapacite dotknutej plynárenskej infraštruktúry, pre ktorú sa výnimka udeľuje;
- d) ak sa výnimka týka prepojenia, výsledok konzultácie s príslušnými regulačnými orgánmi, a
- e) prínos infraštruktúry k diverzifikácii dodávok plynu.

9. Do dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým požiada regulačný orgán o zmenu alebo stiahnutie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť o dodatočnú lehotu dvoch mesiacov, ak Komisia potrebuje ďalšie informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. Pôvodná dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť aj s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu.

Oznámenie sa považuje za stiahnuté, ak požadované informácie neboli poskytnuté v lehote uvedenej v žiadosti, pokiaľ sa pred uplynutím uvedenej lehoty táto lehota s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu nepredĺži, alebo ak regulačný orgán v náležite odôvodnenom vyhlásení neinformuje Komisiu o tom, že oznámenie považuje za úplné.

Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o zmene alebo stiahnutí rozhodnutia o udelení výnimky v lehote jedného mesiaca a informuje o tom Komisiu.

Komisia zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Schválenie rozhodnutia o udelení výnimky Komisiou stráca účinnosť po uplynutí dvoch rokov od jeho prijatia, ak sa výstavba infraštruktúry dovedy nezačala, a po uplynutí piatich rokov od jeho prijatia, ak sa infraštruktúra dovedy neuviedla do prevádzky, pokiaľ Komisia nerozhodne, že akékoľvek omeškanie je spôsobené závažnými prekážkami mimo kontroly osoby, ktorej bola výnimka udelená.

10. Komisia môže prijať usmernenia k uplatňovaniu podmienok ustanovených v odseku 1 tohto článku a ustanoviť postup pre uplatňovanie odsekov 3, 6, 8 a 9 tohto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

Článok 37

Otváranie trhu a reciprocita

1. Členské štáty zabezpečia, aby oprávnení odberatelia boli:
 - a) do 1. júla 2004 oprávnenými odberateľmi v zmysle článku 18 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/30/ES z 22. júna 1998 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom⁽¹⁾. Členské štáty uverejnia do 31. januára každého roka kritériá pre definovanie takýchto oprávnených odberateľov;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 1.

▼B

- b) od 1. júla 2004 všetci odberatelia plynu mimo domácností;
 - c) od 1. júla 2007 všetci odberatelia.
2. S cieľom zabrániť odchýlke pri otvorení trhov s plynom:
- a) zmluvy na dodávky s oprávneným odberateľom v sieti iného členského štátu nie sú zakázané, ak sa odberateľ považuje za oprávneného v oboch príslušných sieťach, a
 - b) v prípadoch, keď sa transakcie opísané v písmene a) odmietnu preto, že odberateľ je oprávneným iba v jednej z týchto dvoch sietí, môže Komisia, berúc do úvahy situáciu na trhu a spoločný záujem, nariadiť odmietajúcej strane vykonať požadovanú dodávku na žiadosť jedného z členských štátov týchto dvoch sietí.

*Článok 38***Priame plynovody**

1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, ktoré umožnia, aby:
- a) plynárenské podniky usadené na ich území zásobovali oprávnených odberateľov prostredníctvom priameho plynovodu a
 - b) každý takýto oprávnený odberateľ na ich území bol zásobovaný prostredníctvom priameho plynovodu plynárenskými podnikmi.
2. Keď sa na výstavbu alebo prevádzku priamych plynovodov požaduje povolenie (napr. licencia, povolenie, koncesia, súhlas alebo schválenie), členské štáty alebo každý nimi určený príslušný orgán ustanovia kritériá pre udeľovanie povolení na výstavbu alebo prevádzku takýchto plynovodov na svojom území. Tieto kritériá musia byť objektívne, transparentné a nediskriminačné.
3. Členské štáty môžu vydať povolenie na výstavbu priameho plynovodu za predpokladu odmietnutia prístupu do siete na základe článku 35 alebo začatia konania na urovanie sporu podľa článku 41.

KAPITOLA VIII

NÁRODNÉ REGULAČNÉ ORGÁNY*Článok 39***Určenie a nezávislosť regulačných orgánov**

1. Každý členský štát určí na národnej úrovni jeden národný regulačný orgán.
2. Odsekom 1 tohto článku nie je dotknuté určovanie iných regulačných orgánov na regionálnej úrovni v niektorých členských štátoch za predpokladu, že v súlade s článkom 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 713/2009 existuje jeden vysoký predstaviteľ na účely zastupovania a kontaktné účely na úrovni Spoločenstva v rámci rady regulačných orgánov agentúry.

▼ B

3. Odchylné od odseku 1 tohto článku môže členský štát určiť regulačné orgány pre malé siete v geograficky samostatných regiónoch, ktoré mali v roku 2008 nižšiu spotrebu ako 3 % celkovej spotreby členského štátu, ktorého sú súčasťou. Touto výnimkou nie je dotknuté vymenovanie jedného vysokého predstaviteľa v súlade s článkom 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 713/2009 na účely zastupovania a kontaktné účely na úrovni Spoločenstva v rámci rady regulačných orgánov agentúry.

4. Členské štáty zaručia nezávislosť regulačného orgánu a zabezpečia, aby vykonával svoje právomoci nestranným a transparentným spôsobom. Členské štáty na tento účel zabezpečia, aby bol regulačný orgán pri vykonávaní regulačných úloh, ktoré mu boli uložené na základe tejto smernice a súvisiacich právnych predpisov:

a) právne oddelený a funkčne nezávislý od každého iného verejnoprávneho alebo súkromného subjektu;

b) aby jeho personál a osoby zodpovedné za jeho riadenie

i) konali nezávisle od akýchkoľvek trhových záujmov a

ii) pri plnení regulačných úloh nepožadovali ani neprijímali priame pokyny od žiadneho štátneho ani iného verejnoprávneho alebo súkromného subjektu. Touto požiadavkou nie je dotknutá prípadná úzka spolupráca s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi ani všeobecné politické usmernenia, ktoré vydáva vláda a ktoré sa netýkajú regulačných právomocí a povinností podľa článku 41.

5. S cieľom chrániť nezávislosť regulačného orgánu členské štáty zabezpečia najmä, aby:

a) regulačný orgán mohol nezávisle od akéhokoľvek politického subjektu samostatne prijímať rozhodnutia a ročne dostával osobitné rozpočtové príspevky, a pritom bol nezávislý pri plnení prideleného rozpočtu, a aby mal primerané ľudské a finančné zdroje na plnenie svojich povinností, a

b) členovia predstavenstva regulačného orgánu alebo, ak predstavenstva neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu boli vymenovaní na pevne stanovenú dobu piatich až siedmich rokov, ktorú možno jedenkrát predĺžiť.

So zreteľom na písm. b) prvého pododseku členské štáty zabezpečia pre predstavenstvo alebo najvyššie vedenie vhodný rotačný systém. Členovia predstavenstva alebo, ak predstavenstvo neexistuje, členovia najvyššieho vedenia môžu byť odvolaní počas svojho funkčného obdobia len v tom prípade, ak už nespĺňajú podmienky ustanovené v tomto článku alebo ak boli uznaní vinnými z priestupku podľa vnútroštátneho práva.

*Článok 40***Všeobecné ciele regulačného orgánu**

Regulačný orgán pri plnení regulačných úloh uvedených v tejto smernici prijíma v rámci svojich povinností a právomocí ustanovených v článku 41 a v prípade potreby aj s konzultáciami s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane orgánov pre hospodársku súťaž a bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci, všetky primerané opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov:

- a) podporovať konkurencieschopný, bezpečný a z environmentálneho hľadiska trvalo udržateľný vnútorný trh so zemným plynom v rámci Spoločenstva v úzkej spolupráci s agentúrou, regulačnými orgánmi iných členských štátov a Komisiou a efektívne otvorenie trhu pre všetkých odberateľov a dodávateľov v Spoločenstve a zabezpečovať primerané podmienky pre efektívne a spoľahlivé fungovanie plynárenských sietí s ohľadom na dlhodobé ciele;
- b) rozvíjať konkurencieschopné a správne fungujúce regionálne trhy v rámci Spoločenstva z hľadiska dosiahnutia cieľov uvedených v písmene a);
- c) odstrániť obmedzenia týkajúce sa obchodovania so zemným plynom medzi členskými štátmi, vrátane rozvoja vhodných cezhraničných prepravných kapacít na uspokojenie dopytu a posilňovať integráciu národných trhov, čo môže uľahčiť tok zemného plynu v celom Spoločenstve;
- d) pomáhať pri dosahovaní rozvoja bezpečného, spoľahlivého a efektívneho nediskriminačného systému zameraného na spotrebiteľa nákladovo najefektívnejším spôsobom, podporovať primeranosť systému a, v súlade so všeobecnými cieľmi energetickej politiky aj energetickú efektívnosť a integráciu výroby plynu z obnoviteľných zdrojov energie veľkého a malého rozsahu a distribuovanej výroby do prepravných a distribučných sietí;
- e) uľahčovať prístup do siete novým výrobným kapacitám, najmä odstrániť prekážky, ktoré by mohli brániť prístupu nových účastníkov trhu a výrobe plynu z obnoviteľných zdrojov energie;
- f) zabezpečiť, aby sa prevádzkovateľom siete a užívateľom siete poskytli vhodné krátkodobé a dlhodobé stimuly na zvyšovanie efektívnosti výkonu siete a podporu integrácie trhu;
- g) zabezpečiť, aby odberatelia mali prospech z účinného fungovania národných trhov, podporovať skutočnú hospodársku súťaž a pomáhať zabezpečovať ochranu spotrebiteľov;
- h) pomáhať pri dosahovaní vysokého štandardu služby vo verejnom záujme, pokiaľ ide o zemný plyn, prispievať k ochrane zraniteľných odberateľov a k zlučiteľnosti postupov výmeny údajov potrebných pri zmene dodávateľa.

▼ B*Článok 41***Povinnosti a právomoci regulačného orgánu**

1. Regulačný orgán má tieto povinnosti:
 - a) v súlade s transparentnými kritériami stanovovať alebo schvaľovať regulované tarify za prepravu alebo distribúciu alebo metodiky ich výpočtu;
 - b) zabezpečovať, aby prevádzkovatelia prepravných a distribučných sietí, a prípadne aj vlastníci sietí, ako aj všetky plynárenské podniky dodržiavali svoje povinnosti vyplývajúce z tejto smernice a iných príslušných právnych predpisov Spoločenstva vrátane tých, ktoré sa týkajú cezhraničných záležitostí;

▼ M2

- c) spolupracovať v oblasti cezhraničných záležitostí s regulačným orgánom alebo orgánmi dotknutých členských štátov a s agentúrou. V prípade infraštruktúry z tretej krajiny a do tretej krajiny môže regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza prvé miesto prepojenia so sieťou členských štátov, spolupracovať s príslušnými orgánmi tejto tretej krajiny po konzultácii s regulačnými orgánmi ostatných dotknutých členských štátov s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o túto infraštruktúru, aby sa táto smernica uplatňovala na území týchto členských štátov jednotne;

▼ B

- d) dodržiavať a vykonávať všetky príslušné právne záväzné rozhodnutia agentúry a Komisie;
- e) každoročne predkladať správu o svojej činnosti a plnení svojich povinností príslušným orgánom členských štátov, agentúre a Komisii. V tejto správe sa uvádzajú prijaté opatrenia a dosiahnuté výsledky pre každú úlohu uvedenú v tomto článku;
- f) zabezpečovať, aby medzi činnosťami spojenými s prepravou, distribúciou, uskladňovaním, zariadeniami LNG a dodávkou neexistovali krízové dotácie;
- g) monitorovať investičné plány prevádzkovateľov prepravných sietí a vo svojej výročnej správe poskytovať hodnotenie investičných plánov prevádzkovateľov prepravných sietí, pokiaľ ide o ich súlad s nezáväzným 10-ročným plánom rozvoja siete pre celé Spoločenstvo uvedeným v článku 8 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 715/2009; súčasťou tohto hodnotenia môžu byť odporúčania na zmenu týchto investičných plánov;
- h) monitorovať dodržiavanie a skúmať doterajšiu účinnosť pravidiel bezpečnosti a spoľahlivosti siete, ako aj stanovovať alebo schvaľovať normy a požiadavky na kvalitu služby a dodávok alebo k tomu prispievať spolu s ostatnými príslušnými orgánmi;
- i) monitorovať úroveň transparentnosti vrátane veľkoobchodných cien a zabezpečovať, aby plynárenské podniky dodržiavali povinnosti týkajúce sa transparentnosti;

▼B

- j) monitorovať úroveň a efektívnosť otvorenosti trhu a hospodárskej súťaže na veľkoobchodnej a maloobchodnej úrovni vrátane výmen zemného plynu, cien pre odberateľov plynu v domácnosti vrátane systému zálohových platieb, miery zmeny dodávateľa, miery odpájania, poplatkov za vykonávanie služieb údržby a sťažností odberateľov plynu v domácnosti, ako aj narušenia alebo obmedzenia hospodárskej súťaže vrátane poskytovania všetkých relevantných informácií a predkladania všetkých dôležitých prípadov príslušným orgánom pre hospodársku súťaž;
- k) monitorovať výskyt reštriktívnych zmluvných praktík vrátane doložiek o výlučnosti, ktoré môžu brániť veľkým odberateľom mimo domácností uzatvoriť zmluvu s viacerými dodávateľmi súčasne alebo obmedziť ich možnosť zvoliť si takýto postup, a v prípade potreby informovať o takýchto praktikách národné orgány pre hospodársku súťaž;
- l) dodržiavať zmluvnú slobodu, pokiaľ ide o zmluvy o prerušiteľnej dodávke, ako aj o dlhodobé zmluvy, za predpokladu, že sú zlučiteľné s právom Spoločenstva a politikami Spoločenstva;
- m) monitorovať čas, za ktorý prevádzkovatelia prepravnej a distribučnej siete zabezpečili pripojenie a opravu;
- n) monitorovať a skúmať podmienky prístupu do zásobníkov, k akumulácii plynu a iným podporným službám v zmysle článku 33. V prípade, že je režim prístupu do zásobníkov vymedzený podľa článku 33 ods. 3, táto úloha nezahŕňa preskúmanie taríf;
- o) spolu s ostatnými príslušnými orgánmi pomáhať zabezpečiť účinnosť a presadzovanie opatrení na ochranu spotrebiteľa vrátane opatrení stanovených v prílohe I;
- p) minimálne raz ročne uverejňovať odporúčania o súlade dodávateľských cien s ustanoveniami článku 3 a poskytovať ich v prípade potreby orgánom pre hospodársku súťaž;
- q) zabezpečovať prístup k údajom o spotrebe odberateľov, poskytovať pre dobrovoľné použitie údaje o spotrebe v ľahko zrozumiteľnom harmonizovanom formáte na vnútroštátnej úrovni a zabezpečovať rýchly prístup všetkých odberateľov k týmto údajom podľa prílohy I písm. h);
- r) monitorovať vykonávanie pravidiel vzťahujúcich sa na úlohy a povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí, dodávateľov a odberateľov a ďalších účastníkov trhu podľa nariadenia (ES) č. 715/2009;
- s) monitorovať správne uplatňovanie kritérií, na základe ktorých sa stanovuje, či zásobník patrí do rozsahu pôsobnosti článku 33 ods. 3 alebo 4;

▼ B

- t) monitorovať vykonávanie ochranných opatrení uvedených v článku 46;
- u) prispievať k zlučiteľnosti postupov výmeny údajov pre najdôležitejšie trhové postupy na regionálnej úrovni; a

▼ M3

- v) plní povinnosti stanovené v článku 3, článku 5 ods. 7 a v článkoch 14 až 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 ⁽¹⁾.

▼ B

2. Pokiaľ tak členský štát ustanovil, monitorovacie povinnosti podľa odseku 1 môžu vykonávať aj iné orgány ako regulačný orgán. Informácie zistené v rámci tohto monitorovania sa v takomto prípade čo najskôr poskytnú regulačnému orgánu.

Regulačný orgán sa bez toho, aby boli dotknuté ich vlastné osobitné právomoci, pri plnení povinností uvedených v odseku 1 podľa potreby radí s prevádzkovateľmi prepravných sietí a prípadne aj úzko spolupracuje s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, pričom si zachováva nezávislosť a dodržiava zásady lepšej regulácie.

Žiadnym schválením zo strany regulačného orgánu alebo agentúry podľa tejto smernice nie je dotknutý oprávnený výkon právomocí regulačného orgánu podľa tohto článku v budúcnosti, ani žiadne sankcie uložené inými príslušnými orgánmi alebo Komisiou.

3. Ak bol podľa článku 14 určený nezávislý prevádzkovateľ siete, regulačný orgán okrem plnenia svojich povinností ustanovených v odseku 1 tohto článku:

- a) monitoruje, či si vlastníci prepravnej siete a nezávislý prevádzkovateľ siete plnia svoje povinnosti vyplývajúce z tohto článku, a ukladá sankcie za ich neplnenie v súlade s odsekom 4 písm. d);
- b) monitoruje vzťahy a komunikáciu medzi nezávislým prevádzkovateľom siete a vlastníkom prepravnej siete tak, aby sa zabezpečilo plnenie povinností zo strany nezávislého prevádzkovateľa siete, a predovšetkým schvaľuje zmluvy a koná ako orgán na urovanie sporov medzi nezávislým prevádzkovateľom siete a vlastníkom prepravnej siete v súvislosti so sťažnosťami ktorejkoľvek strany podľa odseku 11;
- c) bez toho, aby bol dotknutý postup uvedený v článku 14 ods. 2 písm. c), schvaľuje v súvislosti s prvým 10-ročným plánom rozvoja siete investičné plánovanie a viacročný plán rozvoja siete, ktoré každoročne predkladá nezávislý prevádzkovateľ siete;
- d) zabezpečuje, aby tarify za prístup do siete, ktoré vyberá nezávislý prevádzkovateľ siete, zahŕňali náhradu pre vlastníka siete alebo vlastníkov siete, ktorá tvorí primeranú kompenzáciu za používanie aktív siete a všetky nové investície do nej za predpokladu, že sú hospodárne a efektívne, a
- e) má právomoc vykonávať inšpekcie v priestoroch vlastníka prepravnej siete a nezávislého prevádzkovateľa siete vrátane neohlásených inšpekcií.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869. z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45).

▼B

4. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožnia plniť povinnosti uvedené v odsekoch 1, 3 a 6 efektívne a rýchlo. Na tento účel má regulačný orgán minimálne tieto právomoci:

- a) vydávať záväzné rozhodnutia týkajúce sa plynárenských podnikov;
- b) skúmať fungovanie trhov s plynom a rozhodovať o všetkých potrebných a primeraných opatreniach na podporu skutočnej hospodárskej súťaže a zabezpečenie správneho fungovania trhu a ukladať tieto opatrenia. Pri skúmaní záležitostí, ktoré súvisia s právom hospodárskej súťaže, je regulačný orgán tiež oprávnený podľa potreby spolupracovať s národným orgánom pre hospodársku súťaž a s regulátormi finančného trhu alebo Komisiou;
- c) požadovať od plynárenských podnikov všetky informácie, ktoré potrebuje na plnenie svojich úloh vrátane odôvodnenia každého zamietnutia prístupu tretích strán, ako aj informácie o opatreniach potrebných na posilnenie siete;
- d) plynárenským podnikom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie. Toto zahŕňa právomoc ukladať prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo vertikálne integrovanému podniku podľa situácie sankcie za neplnenie ich príslušných povinností, ktoré vyplývajú z tejto smernice, alebo navrhovať uloženie takýchto sankcií, v maximálnej výške 10 % ročného obratu prevádzkovateľa prepravnej siete alebo až 10 % ročného obratu vertikálne integrovaného podniku, a
- e) má náležité práva vykonávať vyšetrovanie a príslušné právomoci vydávať pokyny pri urovnávaní sporov podľa odsekov 11 a 12.

5. V prípade, že bol prevádzkovateľ prepravnej siete určený podľa ustanovení kapitoly IV, regulačnému orgánu sa okrem úloh a právomocí, ktoré mu boli uložené podľa odsekov 1 a 4 tohto článku, zveria minimálne tieto úlohy a právomoci:

- a) ukladať sankcie v súlade s odsekom 4 písm. d) za diskriminačné správanie v prospech vertikálne integrovaného podniku;
- b) monitorovať komunikáciu medzi prevádzkovateľom prepravnej siete a vertikálne integrovaným podnikom tak, aby sa zabezpečilo dodržiavanie povinností zo strany prevádzkovateľa prepravnej siete;
- c) konať ako orgán na urovanie sporov medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete v súvislosti s každou sťažnosťou predloženou podľa odseku 11;
- d) monitorovať obchodné a finančné vzťahy vrátane úverov medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete;

▼B

- e) schvaľovať všetky obchodné a finančné dohody medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete pod podmienkou, že spĺňajú trhové podmienky;
- f) v prípade oznámenia od subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu podľa článku 21 ods. 4 požadovať od vertikálne integrovaného podniku odôvodnenie. V tomto odôvodnení sa musí predovšetkým preukazovať, že nenastal žiadny prípad diskriminačného správania v prospech vertikálne integrovaného podniku;
- g) vykonávať inšpekcie, aj neohlásené, v priestoroch vertikálne integrovaného podniku a prevádzkovateľa prepravnej siete a
- h) zverovať všetky alebo osobitné úlohy prevádzkovateľa prepravnej siete nezávislému prevádzkovateľovi siete vymenovanému podľa článku 14 v prípade, že si prevádzkovateľ prepravnej siete sústavne neplní povinnosti, ktoré vyplývajú z tejto smernice, a to najmä v prípade opakovaného diskriminačného správania v prospech vertikálne integrovaného podniku.

6. Regulačné orgány sú zodpovedné minimálne za ustanovenie alebo schválenie metodík používaných na výpočet alebo stanovenie podmienok, a to v dostatočnom časovom predstihu predtým, ako nadobudnú účinnosť, pre:

- a) pripojenie a prístup do národných sietí vrátane prepravných a distribučných taríf a podmienky a tarify súvisiace s prístupom do zariadení LNG. Týmito tarífami alebo metodikami sa musia umožniť investície do sietí a zariadení LNG potrebné na zabezpečenie životaschopnosti sietí a zariadení LNG;
- b) poskytovanie služieb vyvažovania, ktoré sa uskutočňujú čo najhospodárnejším spôsobom a vytvárajú vhodné stimuly pre užívateľov siete, aby udržiavali v rovnováhe svoj vstup a odber; služby vyvažovania sa poskytujú spravodlivým a nediskriminačným spôsobom a sú založené na objektívnych kritériách, a
- c) prístup do cezhraničnej infraštruktúry vrátane postupov na pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia.

7. Metodiky alebo podmienky uvedené v odseku 6 sa uverejňujú.

8. Regulačné orgány pri stanovovaní alebo schvaľovaní taríf alebo metodík a vyvažovacích služieb zabezpečujú, aby sa prevádzkovateľom prepravných a distribučných sietí poskytli vhodné krátkodobé a dlhodobé stimuly na zvyšovanie efektívnosti, posilňovanie integrácie trhu a bezpečnosti dodávok, ako aj na podporu súvisiacich výskumných činností.

9. Regulačné orgány monitorujú riadenie preťaženia národných prepravných sietí pre zemný plyn vrátane prepojení, ako aj vykonávanie pravidiel riadenia preťaženia. Prevádzkovatelia prepravných sietí alebo operátori trhu predložia na tento účel národným regulačným orgánom svoje pravidlá riadenia preťaženia vrátane pravidiel pridelovania kapacity. Národné regulačné orgány môžu požadovať zmeny týchto pravidiel.

▼B

10. Regulačné orgány majú právomoc v prípade potreby od prevádzkovateľov prepravných a distribučných sietí, zásobníkov a zariadení LNG vyžadovať, aby upravili podmienky vrátane taríf a metodík uvedených v tomto článku s cieľom zabezpečiť ich primeranosť a uplatňovanie nediskriminačným spôsobom. V prípade, že je režim prístupu do zásobníkov vymedzený podľa článku 33 ods. 3, ich úloha nezahŕňa úpravy taríf. Regulačné orgány majú v prípade oneskorenia pri stanovovaní prepravných a distribučných taríf právomoc stanoviť alebo schváliť predbežné prepravné a distribučné tarify alebo metodiky a rozhodnúť o vhodných kompenzačných opatreniach, ak sa konečné tarify alebo metodiky líšia od týchto predbežných taríf alebo metodík.

11. Každá strana, ktorá podá sťažnosť na prevádzkovateľa prepravnej siete, zásobníka, zariadenia LNG alebo distribučnej siete v súvislosti s povinnosťami tohto prevádzkovateľa vyplývajúcimi z tejto smernice, sa môže s touto sťažnosťou obrátiť na regulačný orgán, ktorý koná ako orgán na urovnávanie sporu a vydá rozhodnutie do dvoch mesiacov od doručenia sťažnosti. Táto lehota sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak regulačný orgán požiada o ďalšie informácie. Takto predĺžená lehota sa môže ďalej predĺžiť so súhlasom sťažovateľa. Rozhodnutie regulačného orgánu je záväzné, pokiaľ sa nezruší v odvolacom konaní.

12. Každá strana, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie o metodikách prijaté podľa tohto článku a ktorá má v tejto súvislosti právo sa sťažovať, alebo v prípade, že má regulačný orgán povinnosť konzultovať navrhnuté tarify alebo metodiky, môže najneskôr do dvoch mesiacov, alebo v kratšej lehote, ak tak ustanovia členské štáty, od uverejnenia rozhodnutia alebo jeho návrhu podať sťažnosť a požiadať o preskúmanie. Takáto sťažnosť nemá odkladný účinok.

13. Členské štáty vytvoria vhodné a efektívne mechanizmy na reguláciu, kontrolu a transparentnosť, aby sa zabránilo akémukoľvek zneužívaniu dominantného postavenia najmä v neprospech odberateľov a používateľom spravovaniu. V týchto mechanizmoch sa zohľadnia ustanovenia zmluvy, najmä jej článku 82.

14. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade, že sa nedodržali pravidlá o zachovávaní dôvernosti uložené touto smernicou, prijali v súlade s vnútroštátnym právom proti zodpovedným fyzickým alebo právnickým osobám vhodné opatrenia vrátane správnych alebo trestných konaní.

15. Sťažnosťami uvedenými v odsekoch 11 a 12 nie je dotknuté vykonávanie práv na odvolanie podľa práva Spoločenstva a/alebo vnútroštátneho práva.

16. Rozhodnutia, ktoré prijíma regulačný orgán, sú plne odôvodnené a opodstatnené, umožňujú súdne preskúmanie. Rozhodnutia sú verejnosti prístupné, pričom však zachovávajú dôverný charakter citlivých obchodných informácií.

17. Členské štáty zabezpečia, aby na národnej úrovni existovali vhodné mechanizmy, v rámci ktorých môže strana dotknutá rozhodnutím regulačného orgánu podať odvolanie na orgán nezávislý od zúčastnených strán a od akejkolvek vlády.

▼B*Článok 42***Regulačný režim pre cezhraničné záležitosti**

1. Regulačné orgány úzko spolupracujú a radia sa a agentúre i sebe navzájom poskytujú informácie potrebné na plnenie svojich úloh vyplývajúcich z tejto smernice. Prijímajúci orgán zabezpečuje rovnakú úroveň dôveryhodnosti vymenených informácií, aká sa požaduje od poskytujúceho orgánu.
2. Regulačné orgány spolupracujú minimálne na regionálnej úrovni s cieľom:
 - a) podporiť prijatie prevádzkových opatrení zameraných na umožnenie optimálneho riadenia siete, presadenie spoločných výmen plynu a pridelovania cezhraničnej kapacity a dosiahnutie primeranej úrovne kapacity prepojenia, a to aj prostredníctvom nových prepojení v rámci regiónu a medzi regiónmi, s cieľom umožniť rozvoj skutočnej hospodárskej súťaže a zvýšiť bezpečnosť dodávky bez toho, aby dochádzalo k diskriminácii medzi dodávateľskými podnikmi v rôznych členských štátoch;
 - b) koordinovať vývoj všetkých sieťových predpisov pre príslušných prevádzkovateľov prepravných sietí a ostatných účastníkov trhu a
 - c) koordinovať rozvoj pravidiel riadenia preťaženia.
3. Národné regulačné orgány majú právo uzatvárať medzi sebou dohody o spolupráci s cieľom podporiť regulačnú spoluprácu.
4. Činnosti uvedené v odseku 2 sa vykonávajú podľa potreby v konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a bez toho, aby boli dotknuté ich konkrétne právomoci.
5. Komisia môže prijať usmernenia o rozsahu povinností regulačných orgánov, pokiaľ ide o ich vzájomnú spoluprácu a spoluprácu s agentúrou. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

▼M2

6. Regulačné orgány alebo prípadne iné príslušné orgány môžu konzultovať a spolupracovať s príslušnými orgánmi tretích krajín v súvislosti s prevádzkou plynárenskej infraštruktúry do tretích krajín a z nich s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú infraštruktúru, aby sa táto smernica uplatňovala na území členského štátu a jeho pobrežného mora jednotne.

▼B*Článok 43***Súlad s usmerneniami**

1. Každý regulačný orgán a Komisia môžu požiadať agentúru o stanovisko k súladu rozhodnutia prijatého regulačným orgánom s usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo nariadení (ES) č. 715/2009.

▼B

2. Agentúra poskytuje svoje stanovisko regulačnému orgánu, ktorý oň požiadal, alebo Komisii a regulačnému orgánu, ktorý prijal dané rozhodnutie, do troch mesiacov od dátumu doručenia žiadosti.

3. Ak regulačný orgán, ktorý prijal rozhodnutie, nevyhovie stanovisku agentúry do štyroch mesiacov od dátumu doručenia tohto stanoviska, agentúra o tom informuje Komisiu.

4. Každý regulačný orgán môže informovať Komisiu, ak usúdi, že rozhodnutie, ktoré sa týka cezhraničného obchodu, prijaté iným regulačným orgánom, nie je v súlade s usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo nariadení (ES) č. 715/2009, a to do dvoch mesiacov odo dňa prijatia daného rozhodnutia.

5. Ak Komisia do dvoch mesiacov odvetdy, ako ju informovala agentúra podľa odseku 3 alebo regulačný orgán podľa odseku 4, alebo z vlastného podnetu do troch mesiacov odo dňa prijatia rozhodnutia, zistí, že toto rozhodnutie regulačného orgánu vyvoláva závažné pochybnosti, pokiaľ ide o jeho súlad s usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo nariadení (ES) č. 715/2009, môže rozhodnúť o podrobnejšom preskúmaní veci. V takomto prípade vyzve regulačný orgán a strany konania pred regulačným orgánom, aby predložili svoje pripomienky.

6. Ak Komisia prijme rozhodnutie podrobnejšie vec preskúmať, najneskôr do štyroch mesiacov od dátumu prijatia takéhoto rozhodnutia vydá konečné rozhodnutie:

a) nevzniesť námietky voči rozhodnutiu regulačného orgánu alebo

b) vyžadujúce, aby dotknutý regulačný orgán stiahol svoje rozhodnutie z dôvodu jeho nesúladu s usmerneniami.

7. Ak Komisia neprijme rozhodnutie o podrobnejšom preskúmaní veci alebo konečné rozhodnutie v lehotách stanovených v odsekoch 5 a 6, považuje sa to za nevznesenie námietok voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

8. Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o stiahnutí svojho rozhodnutia v lehote dvoch mesiacov a informuje o tom Komisiu.

9. Komisia môže prijať usmernenia, ktorými ustanoví podrobné pravidlá postupu pre regulačné orgány, agentúru a Komisiu, pokiaľ ide o dodržiavanie súladu medzi rozhodnutiami regulačných orgánov a usmerneniami uvedenými v tomto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

*Článok 44***Vedenie záznamov**

1. Členské štáty od dodávateľských podnikov vyžadujú, aby počas minimálne piatich rokov uchovávali k dispozícii pre vnútroštátne orgány vrátane regulačného orgánu, národných orgánov pre hospodársku súťaž a Komisiu na účely plnenia ich úloh príslušné údaje o všetkých transakciách týkajúcich sa zmlúv o dodávke plynu a derivátov na plyn s veľkoobchodnými odberateľmi a prevádzkovateľmi prepravných sietí, ako aj prevádzkovateľmi zásobníkov a zariadení LNG.

2. Tieto údaje obsahujú podrobné informácie o takých charakteristikách príslušných transakcií, ako je dĺžka trvania, pravidlá dodávky a vyrovnania, množstvo, dátumy a časy realizácie a ceny transakcií a spôsoby identifikácie príslušných veľkoobchodných odberateľov, a uvádzajú aj podrobné informácie o všetkých nesplnených zmluvách o dodávke plynu a derivátoch na plyn.

3. Pod podmienkou, že sa nezverejnia citlivé obchodné informácie o jednotlivých účastníkoch trhu alebo transakciách, môže regulačný orgán rozhodnúť, že časti týchto informácií poskytne k dispozícii účastníkom trhu. Tento odsek sa nevzťahuje na informácie o finančných nástrojoch, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2004/39/ES.

4. S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie tohto článku môže Komisia prijať usmernenia, v ktorých sa vymedzia metódy a opatrenia týkajúce sa vedenia záznamov, ako aj forma a obsah údajov, ktoré sa majú uchovávať. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.

5. Pokiaľ ide o transakcie s derivátmi na plyn medzi dodávateľskými podnikmi a veľkoobchodnými odberateľmi a prevádzkovateľmi prepravnej siete, ako aj prevádzkovateľmi zásobníkov a zariadení LNG, tento článok sa uplatňuje až po tom, ako Komisia prijme usmernenia uvedené v odseku 4.

6. Z ustanovení tohto článku nevyplývajú pre subjekty, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2004/39/ES, vo vzťahu k orgánom uvedeným v odseku 1 nijaké ďalšie povinnosti.

7. Ak orgány uvedené v odseku 1 potrebujú prístup k údajom, ktoré uchovávajú subjekty, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2004/39/ES, požadované údaje im poskytnú orgány zodpovedné podľa uvedenej smernice.

KAPITOLA IX
MALOOBCHODNÉ TRHY

Článok 45

Maloobchodné trhy

Členské štáty s cieľom uľahčiť vývoj dobre fungujúcich a transparentných maloobchodných trhov v Spoločenstve zabezpečia, aby sa vymedzili úlohy a povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí, dodávateľských podnikov a odberateľov a v prípade potreby ostatných účastníkov trhu, pokiaľ ide o zmluvné dojednania, záväzky voči odberateľom, pravidlá výmeny údajov a zúčtovania, zodpovednosť za vlastníctvo údajov a odpočet.

Tieto pravidlá sa zverejnia, musia byť navrhnuté s cieľom uľahčiť prístup odberateľov a dodávateľov do sietí a podliehajú preskúmvaniu regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

KAPITOLA X
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 46

Ochranné opatrenia

1. V prípade náhlej krízy na trhu s energiou, alebo ak je ohrozovaná fyzická bezpečnosť alebo ochrana osôb, prístrojov alebo zariadení alebo integrita siete, môže členský štát dočasne prijať potrebné ochranné opatrenia.

2. Takéto opatrenia by mali spôsobiť čo najmenšie možné narušenie fungovania vnútorného trhu a nesmú byť širšieho rozsahu, ako je nevyhnutne potrebné na nápravu náhlych ťažkostí, ktoré nastali.

3. Dotknutý členský štát o týchto opatreniach bezodkladne informuje ostatné členské štáty a Komisiu, ktorá môže rozhodnúť, či tento dotknutý členský štát musí zmeniť alebo zrušiť tieto opatrenia do tej miery, pokiaľ narušajú hospodársku súťaž a negatívne ovplyvňujú obchodovanie takým spôsobom, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

Článok 47

Rovnaké podmienky hospodárskej súťaže

1. Opatrenia, ktoré môžu členské štáty podľa tejto smernice prijať, aby zabezpečili rovnaké podmienky hospodárskej súťaže, musia byť v súlade so zmluvou, najmä jej článkom 30, a právnymi predpismi Spoločenstva.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 musia byť primerané, nediskriminačné a transparentné. Tieto opatrenia môžu nadobudnúť účinnosť až po tom, ako sa oznámia Komisii a tá ich schváli.

▼B

3. Komisia koná na základe oznámenia uvedeného v odseku 2 do dvoch mesiacov od jeho doručenia. Uvedená lehota začne plynúť dňom nasledujúcim po doručení všetkých informácií. Ak Komisia v uvedenej dvojmesačnej lehote nekoná, považuje sa to za nevznesenie námietok voči oznámeným opatreniam.

*Článok 48***Odchýlky súvisiace so záväzkami úhrady minimálneho odberu (take-or-pay)**

1. Ak plynárenský podnik má alebo predpokladá, že by mohol mať, vážne ekonomické a finančné ťažkosti z dôvodu záväzkov úhrady minimálneho odberu prijaté v jednej alebo viacerých zmluvách o nákupe plynu, môže zaslať dotknutému členskému štátu alebo ním určenému príslušnému orgánu žiadosť o dočasnú odchýlku z uplatňovania článku 32. Žiadosti sa predkladajú pre jednotlivé prípady na základe uváženia členských štátov buď pred odmietnutím prístupu do siete alebo po ňom. Členské štáty tiež môžu dať plynárenskému podniku na výber, či žiadosť predloží pred odmietnutím prístupu do siete alebo po ňom. Ak plynárenský podnik odmietol prístup, žiadosť sa musí predložiť bezodkladne. Žiadosti sa musia doložiť všetkými dôležitými informáciami o povahe a rozsahu problému a o úsilí vynaloženom plynárenským podnikom na jeho vyriešenie.

Ak neexistujú nijaké primerané alternatívne riešenia, môže členský štát alebo určený príslušný orgán so zreteľom na odsek 3 rozhodnúť o udelení odchýlky.

2. Členský štát alebo určený príslušný orgán bezodkladne Komisii oznamuje svoje rozhodnutie o udelení odchýlky spolu so všetkými podstatnými informáciami týkajúcimi sa tejto odchýlky. Tieto informácie sa môžu Komisii zaslať v súhrnnej forme tak, aby sa jej umožnilo prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Komisia môže do ôsmich týždňov od doručenia tohto oznámenia požiadať členský štát alebo určený príslušný orgán, aby svoje rozhodnutie udeliť odchýlku zmenil alebo stiahol.

Ak dotknutý členský štát alebo určený príslušný orgán tejto požiadavke do štyroch týždňov nevyhovie, urýchlene sa v súlade s poradným postupom uvedeným v článku 51 ods. 2 prijme konečné rozhodnutie.

Komisia zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.

3. Pri rozhodovaní o odchýlkach podľa odseku 1 zohľadňujú členské štáty alebo určené príslušné orgány a Komisia predovšetkým tieto kritériá:

- a) cieľ dosiahnuť konkurencieschopný trh s plynom;
- b) potrebu plniť povinnosti služby vo verejnom záujme a zabezpečiť bezpečnosť dodávky;

▼ B

- c) postavenie plynárenského podniku na trhu s plynom a skutočný stav hospodárskej súťaže na tomto trhu;
- d) vážnosť ekonomických a finančných ťažkostí, ktorými plynárenské podniky a prepravné podniky alebo oprávnení odberatelia čelia;
- e) dátumy podpísania a podmienky príslušnej zmluvy alebo zmlúv vrátane rozsahu, v akom umožňujú zmeny na trhu;
- f) úsilie vynaložené na vyriešenie problému;
- g) mieru, do akej mohol podnik v čase prijatia záväzkov úhrady minimálneho odberu rozumne predpokladať vzhľadom na ustanovenia tejto smernice, že môže čeliť závažným ťažkostiam;
- h) úroveň prepojenia siete s inými sieťami a stupeň vzájomnej prevádzkyschopnosti týchto sietí a
- i) vplyv, ktorý by udelenie výnimky malo na správne uplatňovanie tejto smernice vo vzťahu k hladkému fungovaniu vnútorného trhu so zemným plynom.

Rozhodnutie o žiadosti o udelenie odchýlky týkajúcej sa zmlúv o úhrade minimálneho odberu uzatvorených pred 4. augustom 2003 by nemalo viesť k situácii, v ktorej nie je možné nájsť ekonomicky realizovateľné alternatívne odbytiská. Za závažné ťažkosti sa v každom prípade nepovažujú situácie, ak predaj zemného plynu neklesne pod úroveň minimálneho odberu garantovaného v zmluvách o nákupe plynu na princípe úhrady za minimálny odber alebo ak je možné príslušnú zmluvu o nákupe plynu na princípe úhrady za minimálny odber upraviť, alebo plynárenský podnik je schopný nájsť alternatívne odbytiská.

4. Plynárenské podniky, ktorým nebola udelená odchýlka podľa odseku 1 tohto článku, nesmú odmietnuť alebo musia prestať odmietat' poskytovať prístup do siete z dôvodu záväzkov úhrady minimálneho odberu prijatých v zmluve o nákupe plynu. Členské štáty zabezpečia dodržiavanie príslušných ustanovení článkov 32 až 44.

5. Každá odchýlka udelená na základe vyššie uvedených ustanovení sa musí náležite zdôvodniť. Rozhodnutie Komisia uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.

6. Komisia do 4. augusta 2008 predloží správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní tohto článku, aby umožnila Európskemu parlamentu a Rade vo vhodnom čase uvážiť potrebu jeho úpravy.

▼ M2

Článok 48a

Technické dohody týkajúce sa prevádzky prepravných plynovodov

Táto smernica nemá vplyv na slobodu prevádzkovateľov prepravných sietí alebo iných hospodárskych subjektov ponechať v platnosti alebo uzatvárať technické dohody o otázkach týkajúcich sa prevádzky prepravných plynovodov medzi členským štátom a treťou krajinou, pokiaľ sú tieto dohody v súlade s právom Únie a príslušnými rozhodnutiami národných regulačných orgánov dotknutých členských štátov. Takéto dohody sa oznámia regulačným orgánom dotknutých členských štátov.

▼ B

Článok 49

Vznikajúce a izolované trhy

1. Členské štáty, ktoré nie sú priamo pripojené na prepojenú sieť iného členského štátu a majú len jedného hlavného vonkajšieho dodávateľa, sa môžu odchýliť od uplatňovania článkov 4, 9, 37 a/alebo 38. Dodávateľský podnik s viac ako 75 % podielom na trhu sa považuje za hlavného dodávateľa. Táto odchýlka automaticky uplynie v okamihu, keď aspoň jedna z podmienok uvedených v tomto pododseku prestane platiť. Každá takáto odchýlka sa oznamuje Komisii.

Cyprus sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4, 9, 37 a/alebo 38. Platnosť tejto odchýlky skončí, keď Cyprus prestane spĺňať podmienky izolovaného trhu.

Články 4, 9, 37 a/alebo 38 sa nevzťahujú na Estónsko, Lotyšsko a/alebo Fínsko do okamihu, pokiaľ sa niektorý z týchto členských štátov priamo nepripojí na prepojenú sieť niektorého iného členského štátu s výnimkou Estónska, Lotyšska, Litvy a Fínska. Uplatňovaním tohto pododseku nie sú dotknuté odchýlky ustanovené v prvom pododseku tohto odseku.

2. Členský štát, ktorý spĺňa podmienky vymedzenia vznikajúceho trhu a ktorý by v dôsledku vykonávania tejto smernice musel prekonať závažné problémy, sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4 a 9, článku 13 ods. 1 a 3, článkov 14 a 24, článku 25 ods. 5, článkov 26, 31 a 32, článku 37 ods. 1 a/alebo článku 38. Platnosť tejto odchýlky automaticky skončí okamihom, keď členský štát prestane spĺňať podmienky vymedzenia vznikajúceho trhu. Každá takáto odchýlka sa oznamuje Komisii.

Cyprus sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4 a 9, článku 13 ods. 1 a 3, článkov 14 a 24, článku 25 ods. 5, článkov 26, 31 a 32, článku 37 ods. 1 a/alebo článku 38. Platnosť tejto odchýlky sa skončí okamihom, keď Cyprus prestane spĺňať podmienky vznikajúceho trhu.

3. V deň, kedy uplynie platnosť odchýlky uvedenej v odseku 2 prvý pododsek, znamená definícia oprávnených odberateľov otvorenie trhu minimálne v rozsahu 33 % celkovej ročnej spotreby plynu na vnútroštátnom trhu s plynom. Článok 36 ods. 1 písm. b) sa začne uplatňovať o dva roky neskôr a článok 37 ods. 1 písm. c) sa začne uplatňovať o tri

▼B

roky neskôr. Kým sa nezačne uplatňovať článok 37 ods. 1 písm. b), môže sa členský štát uvedený v odseku 2 tohto článku rozhodnúť neuplatňovať článok 32, pokiaľ ide o podporné služby a dočasné uskladňovanie pre proces spätného splyňovania s následným dodaním do prepravnej siete.

4. Ak by vykonanie tejto smernice spôsobovalo závažné problémy v geograficky obmedzenej oblasti členského štátu, najmä čo sa týka rozvoja prepravnej a hlavnej distribučnej infraštruktúry, môže členský štát s ohľadom na podporu investícií požiadať Komisiu o dočasnú odchýlku z uplatňovania článkov 4 a 9, článku 13 ods. 1 a 3, článkov 14 a 24, článku 25 ods. 5, článkov 26, 31 a 32, článku 37 ods. 1 a/alebo článku 38 s cieľom rozvoja v tejto oblasti.

5. Komisia môže udeliť odchýlku uvedenú v odseku 4 najmä s prihliadnutím na tieto kritériá:

- potrebu investícií do infraštruktúry, ktorej prevádzkovanie by nebolo ekonomické v konkurenčnom trhovom prostredí,
- úroveň a vyhliadky návratnosti potrebných investícií,
- veľkosť a vyspelosť plynárenskej siete v dotknutej oblasti,
- vyhliadky pre dotknutý trh s plynom,
- geografickú veľkosť a charakteristiky dotknutej oblasti alebo regiónu a sociálno-ekonomické a demografické faktory.

Odchýlka pre plynárenskú infraštruktúru inú ako distribučnú infraštruktúru sa môže udeliť len v prípade, že v tejto oblasti zatiaľ nebola vybudovaná žiadna plynárenská infraštruktúra alebo ak bola plynárenská infraštruktúra vybudovaná pred menej ako 10 rokmi. Dočasná odchýlka sa nesmie udeliť na obdobie dlhšie ako 10 rokov od prvej dodávky plynu v tejto oblasti.

Odchýlka pre distribučnú infraštruktúru sa môže udeliť na obdobie, ktoré nesmie presiahnuť 20 rokov od prvej dodávky plynu touto infraštruktúrou v danej oblasti.

6. Článok 9 sa nevzťahuje na Cyprus, Luxembursko a/alebo Maltu.

7. Komisia, predtým, ako prijme rozhodnutie podľa odseku 5, informuje členské štáty o žiadostiach podaných na základe odseku 4, pričom prihliada na dôverný charakter informácií. Toto rozhodnutie, ako aj odchýlky podľa odsekov 1 a 2, sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.

8. Grécko sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4, 24, 25, 26, 32, 37 a/alebo 38 tejto smernice pri geografických oblastiach a lehotách uvedených v licenciách vydaných pred 15. marcom 2002 v súlade so smernicou 98/30/ES kvôli rozvoju a výhradnému využívaniu distribučných sietí v určitých geografických oblastiach.

▼ M2*Článok 49a***Odchýlky týkajúce sa prepravných plynovodov do tretích krajín a z nich**

1. Pokiaľ ide o prepravné plynovody medzi členským štátom a treťou krajinou, ktoré boli dokončené pred 23. májom 2019, členský štát, v ktorom sa nachádza prvé miesto pripojenia takéhoto prepravného plynovodu k sieti členského štátu, sa môže rozhodnúť odchýliť sa od článkov 9, 10, 11 a 32 a článku 41 ods. 6, 8 a 10, pokiaľ ide o tie časti takéhoto prepravného plynovodu, ktoré sa nachádzajú na jeho území a v jeho pobrežnom mori, a to z objektívnych dôvodov, akým je napríklad umožniť návratnosť uskutočnenej investície, alebo z dôvodov bezpečnosti dodávok, a to za predpokladu, že by sa uplatnením odchýlky nenarušila hospodárska súťaž ani účinné fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom, ani bezpečnosť dodávok v Únii.

Odchýlka je časovo obmedzená na najviac 20 rokov na základe objektívneho odôvodnenia, pričom môže byť v odôvodnených prípadoch obnovená, a môže podliehať podmienkam, ktoré prispievajú k dosiahnutiu vyššie uvedených podmienok.

Takéto odchýlky sa neuplatňujú na prepravné plynovody medzi členským štátom a treťou krajinou, od ktorej sa požaduje transponovať túto smernicu a ktorá účinne vykonáva túto smernicu vo svojom právnom poriadku podľa dohody uzatvorenej s Úniou.

2. Ak sa dotknutý prepravný plynovod nachádza na území viac ako jedného členského štátu, členský štát, na území ktorého sa nachádza prvé miesto pripojenia k sieti členských štátov, rozhodne, či udelí odchýlku týkajúcu sa tohto prepravného plynovodu, a to po konzultácii so všetkými dotknutými členskými štátmi.

Komisia môže na žiadosť dotknutých členských štátov rozhodnúť, že bude plniť úlohu pozorovateľa pri konzultáciách medzi členským štátom, na území ktorého sa nachádza prvé miesto pripojenia, a treťou krajinou, týkajúcich sa jednotného uplatňovania tejto smernice na území a v pobrežnom mori členského štátu, v ktorom sa nachádza prvé miesto pripojenia, a to aj pokiaľ ide o udelenie odchýlok pre tieto prepravné plynovody.

3. Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 sa prijímú do 24. mája 2020. Členské štáty oznámia všetky takéto rozhodnutia Komisii a uverejnia ich.

*Článok 49b***Postup splnomocnenia**

1. Bez toho, aby boli dotknuté ostatné záväzky vyplývajúce z práva Únie a rozdelenie právomoci medzi Úniou a členskými štátmi, existujúce dohody medzi členským štátom a treťou krajinou o prevádzke prepravného plynovodu alebo ťažobnej siete sa môžu ponechať v platnosti, až kým nenadobudne platnosť následná dohoda medzi Úniou a touto treťou krajinou alebo až kým sa nezačne uplatňovať postup podľa odsekov 2 až 15 tohto článku.

▼ M2

2. Bez toho, aby bolo dotknuté rozdelenie právomoci medzi Úniou a členskými štátmi, ak má členský štát v úmysle začať rokovania s treťou krajinou s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť s treťou krajinou dohodu o prevádzke prepravného plynovodu týkajúcu sa záležitostí, ktoré patria úplne alebo čiastočne do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, písomne oznámi svoj úmysel Komisii.

Takéto oznámenie obsahuje príslušnú dokumentáciu a uvádzajú sa v ňom ustanovenia, ktoré budú predmetom rokovaní alebo o ktorých sa má opätovne rokovať, ako aj ciele rokovaní a všetky ďalšie relevantné informácie a musí sa Komisii zaslať najneskôr päť mesiacov pred plánovaným začatím rokovaní.

3. Komisia na základe každého oznámenia podľa odseku 2 oprávni dotknutý členský štát, aby začal formálne rokovania s treťou krajinou, pokiaľ ide o tie časti, ktoré môžu ovplyvniť spoločné pravidlá Únie, ak nedospeje k záveru, že začatie takýchto rokovaní by:

- a) bolo v rozpore s právom Únie v inej záležitosti, než je nezlučiteľnosť vyplývajúca z rozdelenia právomoci medzi Úniou a členskými štátmi;
- b) malo negatívny vplyv na fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom, hospodársku súťaž alebo bezpečnosť dodávok v členskom štáte alebo v Únii;
- c) ohrozilo ciele prebiehajúcich rokovaní o medzivládnych dohodách medzi Úniou a treťou krajinou;
- d) bolo diskriminačné.

4. Komisia pri vykonávaní posudzovania podľa odseku 3 zohľadní, či sa plánovaná dohoda týka prepravného plynovodu alebo ťažobného plynovodu, ktorý prispieva k diverzifikácii dodávok a dodávateľov zemného plynu prostredníctvom nových zdrojov zemného plynu.

5. Komisia do 90 dní od doručenia oznámenia uvedeného v odseku 2 prijme rozhodnutie o oprávnení alebo zamietnutí oprávnenia členského štátu začať rokovania s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s treťou krajinou. Ak sú na prijatie rozhodnutia potrebné dodatočné informácie, začína lehota 90 dní plynúť od dátumu doručenia takýchto dodatočných informácií.

6. Ak Komisia prijme rozhodnutie o zamietnutí oprávnenia členského štátu začať rokovania s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s treťou krajinou, informuje o tom dotknutý členský štát a svoje rozhodnutie odôvodní.

7. Rozhodnutia o oprávnení alebo zamietnutí oprávnenia členského štátu začať rokovania s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s treťou krajinou sa prijímú prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom uvedeným v článku 51 ods. 2.

▼ M2

8. Komisia môže poskytnúť usmernenia a môže požiadať o zahrnutie určitých konkrétnych doložiek do plánovanej dohody s cieľom zabezpečiť súlad s právom Únie podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/684 ⁽¹⁾.

9. Komisia je informovaná o pokroku a výsledkoch rokovaní o zmene, predĺžení, úprave, obnovení alebo uzavretí dohody počas jednotlivých štádií takýchto rokovaní a môže požiadať o účasť na takýchto rokovaníach medzi členským štátom a treťou krajinou v súlade s rozhodnutím (EÚ) 2017/684.

10. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o rozhodnutiach prijatých podľa odseku 5.

11. Pred podpísaním dohody s treťou krajinou dotknutý členský štát oznámi Komisii výsledok rokovaní a predloží jej text pripravenej dohody.

12. Komisia po prijatí oznámenia podľa odseku 11 posúdi pripravenú dohodu podľa odseku 3. Ak Komisia zistí, že výsledkom rokovaní je dohoda, ktorá je v súlade s odsekom 3, udelí členskému štátu oprávnenie, aby dohodu podpísal a uzatvoril.

13. Komisia do 90 dní od doručenia oznámenia uvedeného v odseku 11 prijme rozhodnutie o oprávnení alebo zamietnutí oprávnenia členského štátu podpísať a uzavrieť dohodu s treťou krajinou. Ak sú na prijatie rozhodnutia potrebné dodatočné informácie, začína lehota 90 dní plynúť od dátumu doručenia takýchto dodatočných informácií.

14. Ak Komisia prijme rozhodnutie o oprávnení členského štátu podpísať a uzavrieť dohodu s treťou krajinou podľa odseku 13, dotknutý členský štát oznámi Komisii uzatvorenie a nadobudnutie platnosti dohody, ako aj všetky následné zmeny právneho statusu tejto dohody.

15. Ak Komisia prijme rozhodnutie o zamietnutí oprávnenia členského štátu podpísať a uzavrieť dohodu s treťou krajinou podľa odseku 13, informuje o tom dotknutý členský štát a svoje rozhodnutie odôvodní.

▼ B*Článok 50***Postup preskúmania**

V prípade, že v správe uvedenej v článku 52 ods. 6 Komisia dospeje k záveru, že vzhľadom na účinný spôsob uskutočňovania prístupu do siete v členskom štáte, ktorým sa zabezpečuje plne účinný, nediskriminačný a nestážovaný prístup do siete, nie sú určité povinnosti uložené podnikom touto smernicou (vrátane povinností týkajúcich sa právneho oddelenia prevádzkovateľov distribučných sietí) primerané sledovanému cieľu, daný členský štát môže pre dotknutú požiadavku predložiť Komisii žiadosť o udelenie výnimky.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/684 z 5. apríla 2017 o ustanovení mechanizmu výmeny informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody a nezáväzný nástroje v oblasti energetiky medzi členskými štátmi a tretími krajinami, a o zrušení rozhodnutia č. 994/2012/EÚ (Ú. v. EÚ L 99, 12.4.2017, s. 1).

▼B

Členský štát bezodkladne oznamuje túto žiadosť Komisii spolu s príslušnými informáciami potrebnými na preukázanie toho, že záver o zabezpečení účinného prístupu do siete, ku ktorému sa v správe dospelo, bude platiť aj naďalej.

Komisia do troch mesiacov od doručenia oznámenia prijme stanovisko k žiadosti dotknutého členského štátu a podľa potreby predloží Európskemu parlamentu a Rade návrhy na zmenu príslušných ustanovení tejto smernice. Komisia v návrhoch na zmenu tejto smernice môže navrhnúť udelenie výnimky dotknutému členskému štátu v súvislosti s uplatňovaním osobitných požiadaviek pod podmienkou, že uvedený členský štát vykonáva rovnako účinné opatrenia.

*Článok 51***Výbor**

1. Komisii pomáha výbor.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

▼MI*Článok 52***Podávanie správ**

Komisia monitoruje a preskúmava uplatňovanie tejto smernice a Európskemu parlamentu a Rade podáva správu o celkovom pokroku ako prílohu k správe o stave energetickej únie uvedenej v článku 35 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 ⁽¹⁾.

▼B*Článok 53***Zrušovacie ustanovenie**

Smernica 2003/55/ES sa zrušuje od 3. marca 2011 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu a uplatňovania uvedenej smernice. Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

▼B*Článok 54***Transpozícia**

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 3. marca 2011. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Tieto opatrenia uplatňujú od 3. marca 2011 s výnimkou článku 11, ktorý uplatňujú od 3. marca 2013.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

*Článok 55***Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

*Článok 56***Adresáti**

Táto smernica je určená členským štátom.

PRÍLOHA I

OPATRENIA NA OCHRANU SPOTREBITEĽA

1. Bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy Spoločenstva v oblasti ochrany spotrebiteľa, najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES z 20. mája 1997 o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na zmluvy na diaľku⁽¹⁾ a smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách⁽²⁾, opatrenia uvedené v článku 3 majú odberateľom zabezpečiť, aby:

a) mali právo uzavrieť so svojím poskytovateľom služieb v oblasti plynárenstva zmluvu, ktorá obsahuje:

- totožnosť a adresu dodávateľa,
- poskytované služby, ponúkanú úroveň kvality služieb, ako aj lehotu na počiatočné pripojenie,
- druhy ponúkaných služieb údržby,
- prostriedky, ktorými možno získať aktuálne informácie o všetkých uplatňovaných tarifách a poplatkoch za údržbu,
- dobu trvania zmluvy, podmienky, za akých možno služby alebo zmluvu obnoviť alebo zrušiť, a či je možné odstúpiť od zmluvy bez poplatkov,
- všetky kompenzačné a refundačné dojednania, ktoré sa uplatňujú v prípade, že sa nedodrží dohodnutá úroveň kvality služieb vrátane chybného alebo oneskoreného účtovania,
- spôsob začatia postupov urovnávania sporov podľa písmena f) a
- informácie o právach spotrebiteľa vrátane informácií o vybavovaní sťažností a o všetkých informáciách uvedených v tomto bode, ktoré sú jasne oznamované prostredníctvom faktúr alebo internetovej stránky plynárenského podniku.

Podmienky musia byť spravodlivé a vopred dobre známe. V každom prípade by sa tieto informácie mali poskytovať pred uzatvorením alebo potvrdením uzatvorenia zmluvy. Pokiaľ sa zmluvy uzatvárajú cez sprostredkovateľov, informácie týkajúce sa záležitostí uvedených v tomto bode sa takisto poskytujú pred uzatvorením zmluvy;

b) dostávali primerané informácie o každom úmysle zmeniť zmluvné podmienky a aj informácie o svojom práve odstúpiť od zmluvy. Poskytovatelia služieb transparentným a zrozumiteľným spôsobom svojim odberateľom priamo oznamujú každé zvýšenie poplatkov v náležitom čase, avšak nie neskôr, než je jedno bežné zúčtovacie obdobie po tom, ako toto zvýšenie nadobudne účinnosť. Členské štáty zabezpečia, aby odberatelia mohli slobodne odstúpiť od zmlúv, ak nesúhlasia s novými podmienkami, ktoré im oznámil ich poskytovateľ plynárenských služieb;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 144, 4.6.1997, s. 19.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29.

▼ B

- c) dostávali transparentné informácie o uplatňovaných cenách a tarifách a o štandardných podmienkach týkajúcich sa prístupu k plynárenským službám a ich využívania;
- d) mali na výber zo širokej ponuky spôsobov platby, ktoré nesmú nepríjemne diskriminovať odberateľov. Systémy zálohových platieb sú spravodlivé a náležitým spôsobom odrážajú odhadovanú spotrebu. Akýkoľvek rozdiel v podmienkach musí odrážať náklady dodávateľa týkajúce sa rôznych platobných systémov. Všeobecné podmienky musia byť spravodlivé a transparentné. Musia sa uvádzať jasne a zrozumiteľne a nesmú obsahovať mimozmluvné prekážky výkonu práv odberateľov, ako je nadmerná zmluvná dokumentácia. Odberatelia musia byť chránení pred nespravodlivými alebo zavádzajúcimi spôsobmi predaja;
- e) im nebol účtovaný poplatok pri zmene dodávateľa;
- f) mali prospech z transparentných, jednoduchých a nenákladných postupov na riešenie sťažností. Všetci spotrebiteľia majú právo na dobrú úroveň služieb a vybavovanie sťažností zo strany ich dodávateľa zemného plynu. Tieto postupy mimosúdneho urovnávania sporov musia umožňovať, aby sa spory urovnávali spravodlivo a rýchlo, pokiaľ možno v priebehu troch mesiacov, a poskytovať tam, kde je to opodstatnené, systém odškodnenia a/alebo kompenzácie. Mali by byť, vždy keď je to možné, v súlade so zásadami uvedenými v odporúčaní Komisie 98/257/ES z 30. marca 1998 o zásadách uplatniteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne vyrovnanie spotrebiteľských sporov ⁽¹⁾;
- g) odberatelia pripojení na plynárenskú sieť boli podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov informovaní o svojich právach byť zásobovaní zemným plynom stanovenej kvality za primerané ceny;
- h) mali k dispozícii svoje údaje o spotrebe a na základe výslovnej dohody a bezplatne mohli akémukoľvek registrovanému dodávateľskému podniku poskytnúť prístup k svojim údajom o spotrebe. Strana zodpovedná za správu týchto údajov je povinná tieto údaje takémuto podniku poskytnúť. Členské štáty určia formát údajov a postup pre dodávateľov a spotrebiteľov na získanie prístupu k údajom. Za túto službu sa spotrebiteľovi nesmú účtovať nijaké dodatočné náklady;
- i) boli riadne informovaní o skutočnej spotrebe plynu a nákladoch, a to dostatočne často na to, aby mohli svoju spotrebu plynu regulovať. Uvedené informácie sa poskytujú vo vhodných časových rámcoch, pričom sa zohľadní schopnosť meracieho zariadenia odberateľa. Riadne sa zohľadňuje hospodárnosť takýchto opatrení. Za túto službu sa odberateľovi nesmú účtovať nijaké dodatočné náklady;
- j) po každej zmene dodávateľa plynu dostávali záverečné vyúčtovanie, a to najneskôr do šiestich týždňov po uskutočnení zmeny dodávateľa.
2. Členské štáty zabezpečia zavedenie inteligentných meracích systémov, ktoré napomáhajú aktívnej účasti spotrebiteľov na trhu s dodávkami plynu. Zavedenie takýchto meracích systémov môže byť predmetom ekonomického posúdenia všetkých dlhodobých nákladov a prínosov pre trh, ako aj jednotlivých spotrebiteľov, alebo posúdenia, ktorá forma inteligentného merania je ekonomicky výhodná a nákladovo efektívna a aký časový harmonogram je realistický na ich distribúciu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 115, 17.4.1998, s. 31.

▼B

Takéto posúdenie sa uskutoční do 3. septembra 2012.

V prípade takéhoto posúdenia členské štáty alebo akýkoľvek príslušný orgán, ktorý určia, vypracuje harmonogram zavádzania inteligentných meracích systémov.

Členské štáty alebo akýkoľvek príslušný orgán, ktorý určia, zabezpečia interoperabilitu týchto meracích systémov, ktoré sa majú zaviesť na ich území, a náležite zohľadnia používanie primeraných noriem a osvedčených postupov, ako aj význam rozvoja vnútorného trhu so zemným plynom.

PRÍLOHA II

TABUĽKA ZHODY

Smernica 2003/55/ES	Táto smernica
článok 1	článok 1
článok 2	článok 2
článok 3	článok 3
článok 4	článok 4
článok 5	článok 5
—	článok 6
—	článok 7
článok 6	článok 8
článok 9	článok 9
článok 7	článok 10
—	článok 11
článok 7	článok 12
článok 8	článok 13
—	článok 14
—	článok 15
článok 10	článok 16
—	článok 17
—	článok 18
—	článok 19
—	článok 20
—	článok 21
—	článok 22
—	článok 23
článok 11	článok 24
článok 12	článok 25
článok 13	článok 26
článok 14	článok 27
článok 15	článok 29
článok 16	článok 30
článok 17	článok 31
článok 18	článok 32
článok 19	článok 33
článok 20	článok 34

▼B

Smernica 2003/55/ES	Táto smernica
článok 21	článok 35
článok 22	článok 36
článok 23	článok 37
článok 24	článok 38
článok 25 ods. 1 prvá a druhá veta	článok 39
—	článok 40
článok 25 zvyšná časť	článok 41
—	článok 42
—	článok 43
—	článok 44
—	článok 45
článok 26	článok 46
—	článok 47
článok 27	článok 48
článok 28	článok 49
článok 29	článok 50
článok 30	článok 51
článok 31	článok 52
článok 32	článok 53
článok 33	článok 54
článok 34	článok 55
článok 35	článok 56
príloha A	príloha I